

Το μόνο πρόγραμμα με κρουαζιέρα στο Φαράγγι Σουμιδέρο και 2 διαν/σεις στην Οαχάκα

Μόνο στο Versus Travel στην πόλη του Μεξικό το εξαιρετικό Barcelo 5*

Μόνο στο Versus Travel πτήσεις για Κανκούν και επιστροφή από Μέξικο Σίτι (ή αντιστροφή), χωρίς εσωτερική πτήση και πήγαινε-έλα στην Πόλη του Μεξικού

Πανόραμα Μεξικού

Ιστορικό Μεξικό, Κανκούν, Μάγιας με το Τουλούμ τον μοναδικό αρχαιολογικό χώρο των Μάγιας στην Καραϊβική

Ινδιάνικα χωριά Τσιάπας, πλεύση στο φαράγγι Σουμιδέρο, Οαχάκα, Τάξκο, Κουερναβάκα, Καμπέτσε, Πουέμπλα, Προκολομβιανοί πολιτισμοί

Με εκδρομές σε Χοτσιμίλκο, Τάξκο και επίσκεψη στο σπίτι της Φρίντα Κάλο

Αναχωρήσεις 2021: 22.07, 04.08, 23.08, 03.09, 27.09, 21.10, 09.11, 18.11, 28.11

16 ημέρες

**ΔΩΡΕΑΝ
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ
ΑΣΦΑΛΕΙΑ
VERSUS TRAVEL
ΜΕ ΚΑΛΥΨΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΡΩΝΟΪΟ**

Νοιώστε **απόλυτα
προστατευμένοι**,
όπως σας **έχουμε
συνηθίσει**.

Πριν το ταξίδι

1. Ταξιδιωτική Ασφάλεια Versus Travel κάλυψης της προκαταβολής πριν από το ταξίδι σε περίπτωση ατυχήματος ή ασθένειας
2. Κάλυψη προκαταβολής ή εξόφλησης σε περίπτωση προσβολής από κορωνοϊό

Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού

1. Διπλή κάλυψη για ατύχημα ή ασθένεια από δυο ασφαλιστικά συμβόλαια
2. Ιατροφαρμακευτικές καλύψεις στην περίπτωση προσβολής από κορωνοϊό
3. Επαναπατριsmός του ίδιου ή της οικογένειας του ταξιδιώτη
4. Κάλυψη ξενοδοχείου καραντίνας έως 7 ημέρες
5. Έξοδα μετάβασης συνοδού από την Ελλάδα, έξοδα διερμνέα, έξοδα αποθεραπείας
6. Καλύψεις για απώλεια αποσκευών

Για όλα τα παραπάνω υπάρχουν όροι και προϋποθέσεις διαβάστε προσεκτικά στην επόμενη σελίδα αλλά και ακόμα πιο αναλυτικά στο www.versustravel.eu/apolytiprostasia

Επιπλέον το Versus Travel προσφέρει:

- Εγγύηση για μικρές και ευέλικτες ταξιδιωτικές ομάδες
- Διπλανό κάθισμα άδείο στο πούλμαν
- Δυνατότητα κράτησης χωρίς προκαταβολή

ΔΩΡΕΑΝ

Αποκλειστική ταξιδιωτική ασφάλεια του Versus Travel με καλύψεις για τον κορωνοϊό

Νοιώστε απόλυτα προστατευμένοι, όπως σας έχουμε συνηθίσει

1. Εδώ και 26 χρόνια οι ταξιδιώτες επιλέγουν το Versus Travel για την ποιότητα των υπηρεσιών του, αλλά κυρίως για την ασφάλεια και τη σιγουριά του ταξιδιού.
2. Τον Μάρτιο του 2020 (και όλη την περίοδο της πανδημίας) το Versus Travel απέδειξε ότι και σε ακραίες συνθήκες, όπως αυτές του κορωνοϊού, μπορεί να εγγυηθεί τις προκαταβολές των ταξιδιωτών, την κατά το δυνατό περισσότερο ομαλή συνέχιση του ταξιδιού αλλά και τη χωρίς προβλήματα αεροπορική τους επιστροφή στην Ελλάδα.
3. Τα προηγούμενα χρόνια, υπήρξαν εκατοντάδες περιπτώσεις κατά τις οποίες το Versus Travel απέδειξε ότι ο ταξιδιώτης που ταξιδεύει μαζί μας, αισθάνεται εμπιστοσύνη, πως ό,τι και να συμβεί θα αντιμετωπιστεί άμεσα και μάλιστα προς όφελος του.

Όλα τα παραπάνω κάνουν τους ταξιδιώτες να λένε: «Ταξιδεύω με το Versus για να έχω το κεφάλι μου ήσυχο»

Δωρεάν καλύψεις του Versus Travel

1. Ταξιδιωτική Ασφάλεια Versus Travel κάλυψης της προκαταβολής

- A. Στο Versus Travel προσφέρουμε δωρεάν εδώ και χρόνια στους ταξιδιώτες μας, ασφάλεια κάλυψης της προκαταβολής, σε περιπτώσεις ακύρωσης του ταξιδιού, λόγω ατυχήματος ή ασθένειας.
- B. Αν προσβληθείτε εσείς προσωπικά από τον Covid-19, πριν την αναχώρηση του ταξιδιού, ακόμα και αν έχετε εξοφλήσει το ταξίδι, αναλαμβάνουμε όλα τα ακυρωτικά και μεταφέρουμε το ταξίδι σας οποιαδήποτε στιγμή νιώθετε υγιείς για να το πραγματοποιήσετε. Η παροχή αυτή ισχύει μόνο όταν μας ενημερώσετε εγγράφως με αντίστοιχο αποδεικτικό, άμεσα μόλις πληροφορηθείτε το γεγονός της προσβολής σας από τη νόσο.

2. Ασφάλεια Versus Travel κατά τη διάρκεια του ταξιδιού

Το Versus Travel παρέχει, εδώ και χρόνια, στους ταξιδιώτες του επιπλέον ασφάλεια που καλύπτει ατύχημα, ασθένεια, απώλεια αποσκευών και πολλές άλλες καλύψεις. Δεν καλύπτει όμως την περίπτωση προσβολής από κορωνοϊό για την οποία υπάρχει ειδική ασφάλιση (διαβάστε παρακάτω). Σχετικά με όλες τις προαναφερθείσες καλύψεις ισχύουν όροι και προϋποθέσεις. Η ασφάλεια καλύπτει περιπτώσεις ασθένειας για άτομα έως 75 ετών και περιπτώσεις ατυχήματος για όλες τις ηλικίες.

Έξτρα Δωρεάν Ασφάλεια Covid-19 και καραντίνας κατά τη διάρκεια του ταξιδιού

1. Τι είναι η Έξτρα Ασφάλεια Covid-19 του Versus Travel

Λόγω των ειδικών συνθηκών και επειδή θέλουμε να εξασφαλίσουμε για εσάς με κάθε υπευθυνότητα ένα ξέγνοιαστο και χαρούμενο ταξίδι χωρίς άγχος, σας παρέχουμε δωρεάν μία ξεχωριστή, ειδική Ασφάλεια για περιπτώσεις Covid-19, επιπλέον της προαναφερθείσας σχετικής κάλυψης του Versus,

στην προηγούμενη παράγραφο. Η Έξτρα Ασφάλεια Covid-19 καλύπτει μόνο τους ταξιδιώτες έως 70 ετών.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Διπλή κάλυψη

Η επιπλέον αυτή ασφάλεια έχει και πολλές άλλες ταξιδιωτικές καλύψεις οι οποίες αλληλεπικαλύπτονται με την κλασική Ασφάλεια του Versus. Τονίζουμε εδώ πως στις περιπτώσεις αυτές οι ταξιδιώτες θα αποζημιωθούν διπλά!

2. Τι καλύπτει η Έξτρα Ασφάλεια COVID-19

1. Η Έξτρα Ασφάλεια COVID-19 καλύπτει διακοπή του ταξιδιού εφόσον ο ταξιδιώτης νοσηλευτεί λόγω Covid-19 στο εξωτερικό ή τεθεί σε καραντίνα με εντολή κυβέρνησης ή άλλης αρχής κατά τη διάρκεια του ταξιδιού λόγω έκθεσης του ίδιου ή άλλου συνταξιδιώτη του στη μεταδοτική ασθένεια. Επίσης όταν ο ασφαλισμένος ταξιδιώτης μπορεί να επιστρέψει στην Ελλάδα καλύπτουμε τα έξοδα του ταξιδιού επιστροφής του, αλλά και της οικογένειας του εφόσον ο ίδιος επιστρέψει στην Ελλάδα. Στην περίπτωση αυτή ΔΕΝ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΤΗΣ ΚΑΡΑΝΤΙΝΑΣ (πέρα μόνο 7 διανυκτερεύσεων όπως θα δείτε στο άρθρο 3) ΑΛΛΑ ΜΟΝΟ ΟΙ ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ Ή Η ΝΟΣΗΛΕΙΑ ΑΝ ΑΠΑΙΤΗΘΟΥΝ (όπως θα δείτε στο παρακάτω άρθρο 2).
2. Δαπάνες ιατροφαρμακευτικές και δαπάνες νοσηλείας του ταξιδιώτη λόγω κορωνοϊού έως 30 ημέρες από την ημέρα του καλυπτόμενου συμβάντος ή μέχρι ο θεράπωντας ιατρός να επιστρέψει το ταξίδι επιστροφής του ταξιδιώτη και μέχρι κόστους € 30,000
3. Σε περίπτωση, στην οποία ο ταξιδιώτης διαγνωστεί θετικός στον ιό, πριν από την είσοδο στην Ελλάδα και δεν χρειαστεί νοσηλεία σε νοσοκομείο, καλύπτονται τα έξοδα διαμονής του με πρωινό σε απλό ξενοδοχείο 3* και μόνο μέχρι μία εβδομάδα (7 διανυκτερεύσεις) από την ημέρα της ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων.
4. Υπάρχουν και επιπλέον καλύψεις όπως και επιπλέον σημαντικές ταξιδιωτικές καλύψεις, έξοδα μετάβασης συνοδού από την Ελλάδα στο σημείο του συμβάντος, έξοδα διερμηνείας, έξοδα μετάφρασης ιατρικού φακέλου, θεραπείες που θα απαιτηθούν κατά την επιστροφή του ταξιδιώτη στην Ελλάδα, απώλεια αποσκευών και άλλες καλύψεις.

*Οι καλύψεις είναι πολλές, ισχύουν ειδικοί όροι και προϋποθέσεις δείτε λεπτομέρειες στο www.versustravel.eu/aryolytiprostasia

*Η ασφάλεια COVID+ του Versus Travel είναι ατομική και καλύπτει μόνο τον ταξιδιώτη

*Όλες οι παραπάνω καλύψεις ισχύουν για όλα τα ταξίδια του Versus εκτός από τα ταξίδια στην Ελλάδα και τα ταξιδιωτικά πακέτα που περιλαμβάνουν μόνο αεροπορικά εισιτήρια. Οι Κύπριοι ταξιδιώτες έχουν διαφορετικές καλύψεις. Για περισσότερες πληροφορίες πρέπει να επικοινωνήσουν με τα γραφεία μας στην Κύπρο.

*Η επιπλέον ταξιδιωτική ασφάλεια που ασφαλίσει τις περιπτώσεις προσβολής από COVID-19 δίνεται δωρεάν από το Versus Travel για όλες τις χώρες στον κόσμο εκτός από τις ΗΠΑ και τον Καναδά. Για αυτές τις δυο χώρες υπάρχουν επιβαρύνσεις για αυτήν την ασφάλεια.

Το **Μεξικό** δεν είναι μία, αλλά πολλές χώρες μαζί. Χώρα των αντιθέσεων από την ίδια της τη φύση: ηφαιστεια με χιονισμένες κορυφές, παραλίες με πελώρια κύματα, υψίπεδα κοντά στον ουρανό και στον ήλιο, ζούγκλες, άγονες πεδιάδες, ποτάμια, λίμνες, έρημοι, γκρεμοί, φαράγγια και βαθιές κοιλάδες.

Μια παρθένα φύση με την οποία ο άνθρωπος βρίσκεται σε αρμονία. Είναι η των ονείρων, χώρα υπέρτατου φωτός, τόπος μυστηρίου και θρύλου, όπου η σφραγίδα της αρχαίας ιστορίας του ανθρώπου είναι πολύ αισθητή.

Αρχαίοι πολιτισμοί (Ολμέκοι, Ζαποτέκοι, Μάγια, Τολτέκοι, Αζτέκοι κλπ.), που εξαρθρώθηκαν από τους Κονκισταδόρες, πυραμίδες, αποικιακά κτίρια, ζούγκλες, εκπληκτικές παραλίες, Ινδιάνοι, Μεστίζος, ντόπια χειροτεχνήματα, νόστιμη και πικάντικη κουζίνα, τεκίλα, συναρπαστικοί ρυθμοί και μουσική. **VivaMexico!**

Το ταξίδι μας αυτό απευθύνεται σε ανθρώπους, που γοητεύονται από το αυθεντικό και ζεστό πρόσωπο των χωρών της Κεντρικής Αμερικής. Είναι ένα πλήρες ταξίδι για όσους δεν θέλουν να χάσουν την παραμικρή γωνιά από το ιστορικό Μεξικό.

Το VersusTravel δεν συμβιβάζεται με "κουτσουρεμένα" προγράμματα!!!

Προσοχή! Οι πτήσεις που βλέπετε στα προγράμματα του Versus είναι πραγματικές. Υπάρχει δηλαδή μια αντίστοιχη κράτηση στην αεροπορική. Δεν είναι εικονική πραγματικότητα και απλή παράθεση των δρομολογίων της αεροπορικής εταιρείας. Στο Versus δεν θα σας περιμένουν απογοητεύσεις και ακυρώσεις της τελευταίας στιγμής.

Η ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ VERSUS

ΜΟΝΟ ΣΤΟ VERSUS TRAVEL ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΕΣ ΠΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΝΚΟΥΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΠΟ ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ (Η ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΑ), ΧΩΡΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΤΗΣΗ ΚΑΙ ΠΗΓΑΙΝΕ-ΕΛΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΜΕΞΙΚΟΥ.

ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑ ΔΥΟ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ.

Ένα ταξίδι στο Ιστορικό Μεξικό είναι ιδιαίτερα απαιτητικό. Απαιτεί άριστη γνώση του προορισμού, αλλά και εξειδικευμένες επισκέψεις. Για περισσότερες από δυο δεκαετίες ιχνηλατούμε την Κεντρική Αμερική δημιουργώντας χιλιάδες ευχαριστημένους ταξιδιώτες. Τι είναι αυτό όπως που έχει κάνει τους ταξιδιώτες να λένε: "Μεξικό μόνο με το Versus" ;

Εξειδικευμένοι αρχηγοί

Μετά από εκατοντάδες αναχωρήσεις στον προορισμό, έχουμε σχηματίσει μια ομάδα απόλυτα εξειδικευμένων αρχηγών σε αυτό το ιδιαίτερο ταξίδι. Αρχηγών που θα μας μιλήσουν στα μυστικά του προορισμού και γνωρίζουν άριστα τις ιδιαιτερότητες του.

Επιπλέον εμπειρίες Versus στο Τουλούμ, μπάνιο σε εσωτερική λίμνη (Σενότα) αλλά και σε άλλα σημαντικά σημεία που συνήθως παραλείπονται

Επειδή οι εκπλήξεις δεν σταματούν ποτέ σε ένα ταξίδι του Versus έχουμε σχεδιάσει μια ξεχωριστή εμπειρία που θα θυμάστε για χρόνια. Μια εκδρομή στον αρχαιολογικό χώρο Τουλούμ, τον μοναδικό αρχαιολογικό χώρο των Μάγια που αενίξει την Καραιβική. Επιπροσθέτως με την 1ήμερη διάρκεια μας οι επισκέψεις είναι απλόχερες τόσο στην πόλη του Μεξικό (εκδρομή στο Χοτσιμίλκο και στο

σπίτι της Φρίντα Κάλο), όσο και στην Πουέμπλα (επιλέγουμε διανυκτέρευση στην εξαιρετική αυτή αποικιακή πόλη).

Οι διαδρομές

Το Versus Travel, πιστό στα γεμάτα και ποιοτικά προγράμματα, εποφείγει τις διανυκτερεύσεις σε αμφιβόλου ποιότητας ξενοδοχεία σε άγνωστες κωμοπόλεις για μείωση κόστους. Έτσι διανυκτερεύουμε στην Τούξλα, πρωτεύουσα της επαρχίας των Τσιάπας, που βρίσκεται στη διαδρομή από την Οαχάκα στο Σαν Κρίστομπαλ. Με αυτό τον τρόπο αφιερώνουμε περισσότερο χρόνο για απόλαυση στο Σαν Κρίστομπαλ αλλά και στη βαρκάδα στο φαράγγι του Σουμιδέρο, μια εκδρομή που είδαμε πρώτα, πριν πολλά χρόνια, στα προγράμματα του Versus.

Οι πτήσεις μας

Έτσι οι ταξιδιώτες του Versus απολαμβάνουν πτήσεις που φτάνουν στο Μέξικο Σίτι και επιστρέφουν από το Κανκούν για να αποφύγουν το κουραστικό πήγαινε έλα στην πρωτεύουσα του Μεξικού. Τα ταξίδια του Versus Travel δεν είναι εικονική πραγματικότητα. Προαγοράζουμε τις πτήσεις των ταξιδιών μας και τις ανακοινώνουμε όπως θα δείτε και εδώ, αντίθετα με τη συνήθη πρακτική της αγοράς. Δεν αφήνουμε τίποτα στην τύχη του, αποφεύγοντας έτσι απογοητεύσεις της τελευταίας στιγμής.

Με το Versus Travel παίρνετε πάντα περισσότερα!

Μόνο στο Versus διαμονή στην πόλη του Μεξικό στο πολυτελές BarceloReforma 5* ένα από τα καλύτερα ξενοδοχεία της πόλης του Μεξικό

Στο **Μέξικο Σίτι** διαμένουμε στο ξενοδοχείο BarceloReforma 5*, ένα από τα καλύτερα ξενοδοχεία της πόλης, και μάλιστα για την πολυήμερη διαμονή μας και όχι μόνο για... δύο νύχτες στο ακριβό Μέξικο Σίτι για μείωση του κόστους. Στο **Κανκούν** χρησιμοποιούμε ξενοδοχείο 5*. Στις υπόλοιπες πόλεις χρησιμοποιούμε ξενοδοχεία 4*,5* (τοπικής κατηγοριοποίησης), στην **Οαχάκα** και στην **Τούξτλα** ξενοδοχείο της αλυσίδας HolidayInn, στο **Καμπέτσε**, στο **Παλένκε** και στο **Σαν Κριστομπάλ** απλά παραδοσιακά ξενοδοχεία.

Στα ξενοδοχεία στο Μεξικό εκτός από την πόλη του Μεξικό και του Κανκούν, δεν πρέπει να αναζητάμε πολυτέλεια. Είναι απλά και ευχάριστα ξενοδοχεία.

Με το Versus travel παίρνετε πάντα περισσότερα

Συγκρίνεται και μη συμβιβάζεστε με τίποτα λιγότερο

- Μόνο στο Versus διαμονή στην πόλη του Μεξικό στο πολυτελές Barcelo Reforma 5*, ένα από τα καλύτερα ξενοδοχεία της πόλης του Μεξικού. Δεν επιλέγουμε υποδεέστερο ξενοδοχείο 4*, που θα κάνει τη διαμονή σας δυσάρεστη.
- Επίσκεψη στο Τουλούμ τον συγκλονιστικό χώρο των Μάγιας τον μοναδικό που ατενίζει την Καραϊβική και επιπλέον επίσκεψη στη Ριβιέρα Μάγιας
- Δυο διανυκτερεύσεις στο Κανκούν για να μπορέσουμε να απολαύσουμε τη Ριβιέρα Μάγιας αλλά και να κάνουμε εκδρομή στο Τουλούμ
- Εμπειρία πρόκληση! Μπάνιο σε εσωτερική λίμνη με καταπράσινα νερά, σε γνωστή Σενότα της χερσονήσου Γιουκατάν
- Άλλο ένα δείγμα της πληρότητας με την οποία το Versus Travel φτιάχνει τα προγράμματά του. Θα μπορούσαμε να αρκεστούμε σε μια ξενάγηση στο Μέξικο Σίτι και σε άλλη στις Πυραμίδες και την Παναγία της Γουαδελούπης. Το Versus Travel, πάντα κοντά στον ταξιδιώτη που τα θέλει όλα, έχει εμπλουτίσει το πρόγραμμά του με δυο επιπλέον μονοήμερες εκδρομές μεγάλου κόστους (το Τάξκο και την Κουερναβάκα σε μία ημέρα και σε άλλη ημέρα τα κανάλια του Χοτσιμίλκο και στο σπίτι της Φρίντα Κάλο). Έτσι έχουμε μια εκτεταμένη άποψη του Μέξικο Σίτι, αλλά και μιας πολύ μεγάλης περιοχής γύρω από αυτό

Το ταξίδι αυτό αποτελεί έναν πλήρη ιστορικό-αρχαιολογικό γύρο του Μεξικού και όχι μόνο.

- Το πρόγραμμα ξεχωρίζει για τη διεξοδική επίσκεψη των αρχαιολογικών χώρων των Μάγιας και των Ινδιάνων της περιοχής Τσιάπας με τις τελετές που αποτελούν συνδυασμό χριστιανικών και παγανιστικών θρησκειών.
- Σε αντίθεση με άλλα προγράμματα, δεν παραλείπει σημαντικά στοιχεία του αποικιακού Μεξικού, όπως την Πουέμπλα και την Οαχάκα (2 διανυκτερεύσεις), ούτε τις φυσικές ομορφίες της χώρας, όπως το φαράγγι του Σουμιδέρο. Περιλαμβάνει επίσης το πανέμορφο Τάξκο, την Κουερναβάκα και το Καμπέτσε - επισκέψεις που δεν θα βρείτε σε άλλα προγράμματα.
- Το Versus Travel, πιστό στα γεμάτα και ποιοτικά προγράμματα, αποφεύγει τις διανυκτερεύσεις σε αμφιβόλου ποιότητας ξενοδοχεία σε άγνωστες κωμοπόλεις για μείωση κόστους. Έτσι διανυκτερεύουμε στην Τούξτλα, πρωτεύουσα της επαρχίας των Τσιάπας, που βρίσκεται στη διαδρομή από την Οαχάκα στο Σαν Κρίστομπαλ. Με αυτό τον τρόπο αφιερώνουμε περισσότερο χρόνο για απόλαυση στο Σαν Κρίστομπαλ αλλά και στη βαρκάδα στο φαράγγι του Σουμιδέρο, μια εκδρομή που είδαμε πρώτα, πριν πολλά χρόνια, στα προγράμματα του Versus.
- Το Versus Travel, πιστό στα πλήρη, ολοκληρωμένα και ποιοτικά προγράμματα, περιλαμβάνει extra επισκέψεις στα κανάλια του Χοτσιμίλκο και στο σπίτι της Φρίντα Κάλο.
- Το πρόγραμμά μας περιλαμβάνει ημιδιατροφή καθημερινά.
- Το ταξίδι συνοδεύει έμπειρος Έλληνας αρχηγός, που γνωρίζει πολύ καλά την ιστορία και τον πολιτισμό του Μεξικού. Μαζί του θα δείτε το πραγματικό Μεξικό, την κουλτούρα των ανθρώπων του και την καθημερινότητά τους. Θα σας μιλήσει για τους Μάγιας, τους Ατζέκους, τους Ολμέκους και θα σας διηγηθεί μύθους και δοξασίες.
- Προσφέρεται δωρεάν ταξιδιωτικός οδηγός-βιβλίο στα ελληνικά Versus Travel.

Το σημαντικότερο, οι αναχωρήσεις του Versus πραγματοποιούνται!

Ένα από τα πρώτα ταξίδια του VersusTravel, που έχει στο ιστορικό του εκατοντάδες πραγματοποιήσεις, με ένα πλούσιο, όπως συνηθίζουμε, πρόγραμμα ξεναγήσεων στους σημαντικότερους τόπους προκολομβιανών πολιτισμών που αναπτύχθηκαν στην Κεντρική Αμερική. Τα νέα στοιχεία που εντάξαμε είναι η εκδρομή στο Χοτσιμίλκο, τα κανάλια του οποίου διατρέχουν με ζωηρόχρωμες γόνδολες Μεξικάνοι τροβαδούροι άδοντας παραδοσιακά τραγούδια, καθώς και η επίσκεψη στο σπίτι της Φρίντα Κάλο, που προσέδωσαν στο ταξίδι μας πλούτο καλλιτεχνικού ενδιαφέροντος πέραν του ιστορικού και αρχαιολογικού που ήδη έχει. Το συναρπαστικό λοιπόν αυτό ταξίδι δεν είναι μόνο πυραμίδες και αρχαιολογικοί χώροι. Είναι και πανέμορφες, αυθεντικές αποικιακές πόλεις, όπως η Οαχάκα και το Σαν Κριστομπάλ, είναι τοπικές θρησκευτικές τελετές των Μάγιας στο ινδιάνικο χωριό Σαν Χουάν ντε Τσαμούλα, είναι και η οργιώδης τροπική φύση. Είναι - όπως λέμε στο Versus - ένα ταξίδι που τα έχει όλα στον υπερθετικό βαθμό! Αλλά ένα τέτοιο ταξίδι για να είναι επιτυχημένο πρέπει να έχει και "διαβασμένους" αρχηγούς - και το Versus τους έχει!

Highlights

- Επισκεφθείτε τις τεράστιες πυραμίδες του σημαντικότερου ιερού χώρου των προκολομβιανών πολιτισμών, του Τεοτιχουακάν.
- Εξερευνήστε μέσα στη ζούγκλα με την οργιώδη βλάστηση τους μαγευτικούς αρχαιολογικούς χώρους του Παλένκε και του Τσιτσέν Ιτζά.
- Γνωρίστε τον τρόπο ζωής των σύγχρονων Μάγιας στην πανέμορφη, γραφική αποικιακή πόλη Σαν Κριστόμπαλ ντε las Κάσας και στα γύρω χωριά.
- Εκδράμετε στην ευρύτερη περιοχή της Οαχάκα για να γνωρίσετε τον συναρπαστικό πολιτισμό των Ζαποτέκων και απολαύστε νυχτερινό περίπατο στην κεντρική πλατεία της πανέμορφης πόλης.
- Περιηγηθείτε στο αποικιακό κόσμημα της πολιτείας Γιουκατάν - τη Μέριδα - και χαρείτε τη νυχτερινή της ατμόσφαιρα.
- Ακούστε παραδοσιακά τραγούδια από τους αλέγρους Μεξικάνους με τις πολύχρωμες φορεσιές και τα σομπρέρο τους, που οδηγούν τις ζωηρόχρωμες γόνδολές τους στα κανάλια του Χοτσιμίλκο.

Περιπλάνηση και Εξερεύνηση

Ένα ταξίδι που μας οδηγεί σε θρυλικούς αρχαιολογικούς χώρους, σε πανέμορφες αποικιακές πόλεις, σε τόπους με μαγευτική φύση.

Ένα οδοιπορικό, ένα βύθισμα στην ιστορία, τον πολιτισμό και την ομορφιά της φύσης του Μεξικού.

Η χερσόνησος του **Γουκατάν** είναι ένας τόπος διάσπαρτος από αρχαιολογικούς χώρους των Μάγια και αποικιακές πόλεις: **Τσιτσέν Ιτζά, Καμπάχ, Μέριδα**.

Στην πολιτεία **Τσιάπας**, ένα από τα πιο συναρπαστικά κομμάτια της Μεξικανικής γης, ανακαλύπτουμε μέσα στην οργιώδη βλάστηση τον αρχαιολογικό χώρο του **Παλένκε**, γνωρίζουμε τον τρόπο ζωής των σύγχρονων Μάγια στη γραφική αποικιακή πόλη **Σαν Κριστόμπαλ ντε las Κάσας** και στα γύρω χωριά, **Ζινακαντάνκai Σαν Χουαν ντε Τσαμούλα** και θαυμάζουμε τη φύση στο φαράγγι **Σουμιδέρο**.

Από την **Τούξλα Γκουτιέρρες** φτάνουμε σε μια από τις πιο όμορφες πόλεις του Μεξικού, την **Οαχάκα** και τα γειτονικά της **Μόντε Αλμπάν, Τούλε** και **Μίτλα**.

Στη συνέχεια η **Πουέμπλα** με την ιδιαίτερα όμορφη αρχιτεκτονική, η **Παναγία της Γουαδελούπης**, το σημαντικότερο προσκύνημα των Λατινοαμερικάνων και το **Τεοτιχουακάν**, ο ιερότερος ίσως χώρος των προκολομβιανών πολιτισμών.

Τέλος, η **Κουερναβάκα**, η "πόλη της αιώνιας άνοιξης" και η γραφική πόλη-κόσμημα **Τάξκο** κλείνουν με θαυμαστό τρόπο την περιήγηση σ' έναν τόπο που αφήνει ανεξίτηλες αναμνήσεις.

Αριθμός Πτήσης	Ημερομηνία Πτήσης	Διαδρομή (Από ⇒ Προς)	Ώρα Αναχώρησης	Ώρα Άφιξης
AF 1233	04/08/2021	ΑΘΗΝΑ – ΠΑΡΙΣΙ	12:10	14:40
AF 650	04/08/2021	ΠΑΡΙΣΙ – ΚΑΝΚΟΥΝ	15:50	19:40
KL 686	18/08/2021	ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ – ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ	21:05	14:40 +1
KL 1581	19/08/2021	ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ – ΑΘΗΝΑ	20:55	01:10 +1

Αριθμός Πτήσης	Ημερομηνία Πτήσης	Διαδρομή (Από ⇒ Προς)	Ώρα Αναχώρησης	Ώρα Άφιξης
AF 1033	23/08/2021	ΑΘΗΝΑ – ΠΑΡΙΣΙ	06:00	08:30
AF 178	23/08/2021	ΠΑΡΙΣΙ – ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ	11:55	16:55
AF 651	06/09/2021	ΚΑΝΚΟΥΝ – ΠΑΡΙΣΙ	21:55	14:40 +1
AF 1032	07/09/2021	ΠΑΡΙΣΙ – ΑΘΗΝΑ	20:45	00:55 +1

Αριθμός Πτήσης	Ημερομηνία Πτήσης	Διαδρομή (Από ⇒ Προς)	Ώρα Αναχώρησης	Ώρα Άφιξης
AF 1033	03/09/2021	ΑΘΗΝΑ – ΠΑΡΙΣΙ	06:15	08:45
AF 178	03/09/2021	ΠΑΡΙΣΙ – ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ	11:55	16:55
DL 597	17/09/2021	ΚΑΝΚΟΥΝ – ΑΤΛΑΝΤΑ	12:50	16:25
DL 222	18/09/2021	ΑΤΛΑΝΤΑ – ΑΘΗΝΑ	16:25	10:00 +1

Αριθμός Πτήσης	Ημερομηνία Πτήσης	Διαδρομή (Από ⇒ Προς)	Ώρα Αναχώρησης	Ώρα Άφιξης
AF 1233	27/09/2021	ΑΘΗΝΑ – ΠΑΡΙΣΙ	12:10	14:40
AF 174	27/09/2021	ΠΑΡΙΣΙ – ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ	15:40	20:40
AF 651	11/10/2021	ΚΑΝΚΟΥΝ – ΠΑΡΙΣΙ	21:55	14:40+1
AF 1032	12/10/2021	ΠΑΡΙΣΙ – ΑΘΗΝΑ	20:45	00:55 +1

Αριθμός Πτήσης	Ημερομηνία Πτήσης	Διαδρομή (Από ⇒ Προς)	Ώρα Αναχώρησης	Ώρα Άφιξης
KL 1572	21/10/2021	ΑΘΗΝΑ – ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ	05:45	08:15
KL 685	21/10/2021	ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ – ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ	14:30	18:59
KL 690	04/11/2021	ΚΑΝΚΟΥΝ – ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ	17:10	08:20+1
KL 1575	05/11/2021	ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ – ΑΘΗΝΑ	12:25	16:35

Αριθμός Πτήσης	Ημερομηνία Πτήσης	Διαδρομή (Από ⇒ Προς)	Ώρα Αναχώρησης	Ώρα Άφιξης
AF 1033	09/11/2021	ΑΘΗΝΑ – ΠΑΡΙΣΙ	06:15	08:55
AF 650	09/11/2021	ΠΑΡΙΣΙ – ΚΑΝΚΟΥΝ	11:50	17:15
KL 686	23/11/2021	ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ – ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ	21:55	15:05 +1
KL 1581	24/11/2021	ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ – ΑΘΗΝΑ	20:55	01:05 + 1

Αριθμός Πτήσης	Ημερομηνία Πτήσης	Διαδρομή (Από ⇒ Προς)	Ώρα Αναχώρησης	Ώρα Άφιξης
KL 1572	18/11/2021	ΑΘΗΝΑ – ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ	06:00	08:35
KL 689	18/11/2021	ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ – ΚΑΝΚΟΥΝ	10:10	15:10
AF 175	02/12/2021	ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ – ΠΑΡΙΣΙ	22:55	16:35 +1
AF 1032	03/12/2021	ΠΑΡΙΣΙ – ΑΘΗΝΑ	20:40	00:55 + 1

Αριθμός Πτήσης	Ημερομηνία Πτήσης	Διαδρομή (Από ⇒ Προς)	Ώρα Αναχώρησης	Ώρα Άφιξης
AF 1033	28/11/2021	ΑΘΗΝΑ – ΠΑΡΙΣΙ	06:15	08:55
AF 650	28/11/2021	ΠΑΡΙΣΙ – ΚΑΝΚΟΥΝ	11:50	17:15
AF 179	12/12/2021	ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ – ΠΑΡΙΣΙ	19:55	13:40 +1
AF 1032	13/12/2021	ΠΑΡΙΣΙ – ΑΘΗΝΑ	20:40	00:55 + 1

Εξωτερικά χαρακτηριστικά των Μάγιας και μυστικά «ομορφιάς»

Οι Μάγιας είχαν στραβά πόδια, αφού, όταν ήταν μικροί, οι μανάδες τους τους κουβαλούσαν καβάλα στο πίσω μέρος του σώματος τους. Καμάρωναν για το γεγονός ότι ήταν αλλήθωροι. Αυτό γινόταν επειδή οι μητέρες τους, κατά την παιδική τους ηλικία, τους κρεμούσαν ένα κουρελάκι που έφτανε μέχρι τη μέση των φρυδιών. Καθώς αυτό κουνιόταν, οι μικροί Μάγιας ύψωναν συνέχεια τα μάτια και έτσι κατέληγαν να μένουν αλλήθωροι. Είχαν πλακουτσωτά κεφάλια και μέτωπα, κατόρθωμα και αυτό των μανάδων τους. Μεγάλη τέχνη...! Τέσσερις με πέντε ημέρες μετά τη γέννα τεντώνανε το μωρό σε ένα μικρό κρεβάτι φτιαγμένο από ραβδάκια και εκεί, μπρούμυτα, του βάζανε το κεφάλι ανάμεσα σε δυο σανίδες, τη μια στο ινίο και την άλλη στο μέτωπο πιέζοντάς το πολύ δυνατά. Το είχαν εκεί να υποφέρει

για μερικές μέρες, έτσι ώστε να μείνει το κεφάλι πλακουτσωτό, χαρακτηριστικό που είχαν όλοι τους. Τρυπούσαν επίσης τα αυτιά των παιδιών, όπως έκαναν και οι γονείς τους.

Οι Ινδιάνες του Γιουκατάν δεν καλλωπίζονταν στο πρόσωπο, γιατί το θεωρούσαν ελαφρότητα. Είχαν τη συνήθεια να πριονίζουν τα δόντια τους, ώστε να τους δίνουν πριονωτή μορφή. Αυτήν τη δουλειά την έκαναν γριές, λιμάροντας τα δόντια με πέτρες και νερό. Οι Ινδιάνες τρυπούσαν τις μύτες τους στο τρυφερό κομμάτι που χωρίζει τα ρουθούνια αναμεταξύ τους και έβαζαν στην τρύπα μια κεχριμπαρένια πέτρα ως στολίδι. Στα παιδιά τρυπούσαν τ' αυτιά προκειμένου να φοράνε κρίκους ή τους τα χαραζανε με βαθιές οδοντώσεις όταν τα προόριζαν για θυσίες. Οι άνδρες δεν είχαν γένια, καθώς, όπως έλεγαν, οι μανάδες τους έκαιγαν το πρόσωπό τους με ζεματιστά πανιά, όταν ήταν παιδιά, ώστε να αποτρέπουν την τριχοφυΐα. Όλοι οι άντρες χρησιμοποιούσαν καθρέφτες - οι γυναίκες πάλι όχι. Συνήθιζαν, επίσης, να βάφουν το πρόσωπό τους κόκκινο για να δείχνουν πολύ άσχημοι, κάτι, όμως, για το οποίο καμάρωναν. Τους άρεσε να διακοσμούν το κορμί τους με μελάνι και χάραζαν απαλά τις ζωγραφιές πάνω τους, έτσι ώστε με το αίμα να μένουν σημάδια στο κορμί. Συνήθιζαν, μάλιστα, να χλευάζουν όσους δε διακοσμούσαν το κορμί τους.

Βασικές διατροφικές συνήθειες των Μάγιας

Το καλαμπόκι αποτελούσε τη βασική τροφή των Μάγιας. Το έβαζαν από το βράδυ στον ασβέστη μαζί με νερό. Με αυτόν τον τρόπο το πρωί ήταν μαλακό, μισοψημένο και ξεφλουδισμένο. Το άλεθαν και το έτρωγαν. Για τους οδοιπόρους ήταν μοναδική τροφή, γιατί μπορούσε να διατηρηθεί για μήνες. Κάποιες φορές το έλιωναν σε κούπα και το έπιναν ή έβγαζαν από αυτό το ζουμί του (γάλα) και το έπηζαν στη φωτιά. Το ρόφημα αυτό το έπιναν ζεστό για πρωινό, ενώ το περίσσευμά του το έπιναν μέσα στην ημέρα αντί για νερό. Έτρωγαν φαγητά μαγειρευτά από όσπρια και κρέας άγριων ή οικόσιτων πουλιών. Αν δεν είχαν, όμως, κρέας έφτιαχναν σάλτσες με πιπέρι και όσπρια. Οι άντρες συνήθιζαν να τρώνε χωριστά από τις γυναίκες.

Διασκέδαση με κρασί και μιμήσεις

Οι Ινδιάνοι του Γιουκατάν ήταν πρόσχαροι άνθρωποι. Έπιναν και γλεντούσαν με πολύ κρασί που έφτιαχναν από μέλι, νερό και μια ρίζα δέντρου. Το κρασί αυτό γινόταν πολύ δυνατό. Ο τρόπος επιστροφής των ανδρών στο σπίτι μετά την οινοποίηση ήταν ευθύνη των γυναικών. Η διασκέδασή τους είχε πολλά κωμικά στοιχεία και βασιζόταν κυρίως στη μίμηση. Οι Ισπανοί πολλές φορές πλήρωναν για να παρακολουθήσουν τέτοιες μιμήσεις.

Οι γιατροί των Μάγιας και τρόποι ίασης

Υπήρχαν χειρουργοί ή για να το πούμε σωστά, μαγανευτές, οι οποίοι θεράπευαν με βότανα και πολλές δεισιδαιμονίες. Οι γιατροί θεραπεύανε με αφαιμάξεις που γίνονταν στο μέρος που πονούσε ο ασθενής.

Οι Μάγιας ως έμποροι

Το επάγγελμα στο οποίο έκλιναν περισσότερο οι Μάγιας ήταν αυτό του εμπόρου, καθώς μετέφεραν αλάτι, ρουχισμό και σκλάβους στη χώρα του Ουλούα και του Ταμπάσκο ανταλλάσσοντάς τα με

κακάο και πέτρινες χάντρες, που ήταν και το νόμισμά τους. Με αυτές αγόραζαν συνήθως σκλάβους αλλά και άλλες χάντρες, πιο καλές και φινετσάτες, τις οποίες φορούσαν οι ηγεμόνες ως κοσμήματα στις εορτές.

Προτερήματα των Μάγιας

Οι Ινδιάνοι είχαν την καλή συνήθεια να βοηθιούνται μεταξύ τους σε όλες τις δουλειές. Στον καιρό της σποράς αυτοί που δεν είχαν δικούς τους ανθρώπους για να σπείρουν, μαζεύονταν ανά 20 άτομα περίπου και επιδίδονταν στη δουλειά. Τόσο έντονα συμμετείχαν, που δεν εγκατέλειπαν μέχρι να τελειώσουν. Στις επισκέψεις τους οι Μάγιας πάντα έφεραν μαζί τους δώρο ανάλογο της κοινωνικής τους θέσης. Ο οικοδεσπότης ανταπέδιδε με άλλο δώρο. Επίσης, οι Μάγιας ήταν πολύ ανοιχτοχέρηδες και φιλόξενοι. Όποιος έμπαινε στο σπίτι τους έπρεπε να απολαύσει τη φιλοξενία τους, να φάει και να πιει. Και αν δεν είχαν, έφαχναν στη γειτονιά.

Η σημασία του ονόματος

Τα ονόματα των γονέων περνούσαν πάντα στους γιους και όχι στις κόρες. Τους γιους και τις κόρες τους, τούς αποκαλούσαν με το όνομα του πατέρα και της μητέρας · αυτό του πατέρα ως κύριο και αυτό της μητέρας ως επώνυμο. Έτσι, ο γιος του Τσελ και της Τσαν λεγόταν Νατσαντσέλ, που σημαίνει «ο γιος της τάδε και του δείνα». Αυτός είναι και ο λόγος που οι Ινδιάνοι έλεγαν πως οι συνονόματοι συγγενεύουν και όσοι έφεραν το ίδιο όνομα συμπεριφέρονταν σαν συγγενείς μεταξύ τους. Γι' αυτό, όταν κάποιος που προερχόταν από άγνωστη φύτρα, βρισκόταν σε ανάγκη, προσέφευγε στο όνομα. Στην περίπτωση αυτή, αν υπήρχε κάποιος που έφερε το ίδιο όνομα με αυτόν, τον καλοδεχόταν και του συμπεριφερόταν με κάθε φιλευσπλαχνία. Τέλος, καμιά γυναίκα και κανένας άνδρας δεν παντρευόταν κάποιον ή κάποια με το ίδιο όνομα, γιατί θεωρούνταν μεγάλη ατίμωση.

Η ιεραρχία και η πολεμική των Μάγιας

Οι Μάγιας είχαν πάντα δυο αρχηγούς · ένα μόνιμο, που το αξίωμα του ήταν κληρονομικό, και έναν έκτακτο, που τον διάλεγαν κάθε τρία χρόνια με πολλές τελετές για να διοργανώσει τη γιορτή που γιόρταζαν πανηγυρικά το μήνα Παξ, δηλαδή στις δώδεκα Μαΐου. Αυτόν τον αποκαλούσαν Νακόν. Αυτός ήταν επίσης αρχηγός ενός δεύτερου σώματος στρατού. Κατά τη διάρκεια αυτών των τριών χρόνων της θητείας του, ο Νακόν δεν μπορούσε να βρεθεί με γυναίκα ούτε και να φάει κρέας. Έχαιρε μεγάλης εκτίμησης και τρεφόταν με ψαρικά και ιγκουάνας. Δεν επιτρεπόταν να μεθύσει αυτήν την περίοδο. Διατηρούσε τα σκεύη και τα συνεργά του ξεχωριστά στο σπίτι του, δεν τον υπηρετούσε γυναίκα και δεν είχε ιδιαίτερες σχέσεις με το χωριό. Αφού περνούσαν τα τρία χρόνια, μπορούσε να ζήσει και πάλι όπως πριν. Αυτοί οι δυο αρχηγοί επιλαμβάνονταν τα του πολέμου. Σε κάθε χωριό υπήρχαν επιλεγμένοι άντρες για οπλίτες που, όποτε υπήρχε ανάγκη, προστρέχαν με τα όπλα τους. Αυτούς τους ονόμαζαν ολκάνες. Σε περιπτώσεις μεγάλων εχθροπραξιών, όταν οι οπλίτες αυτοί δεν επαρκούσαν, συνέλεγαν επιπλέον άτομα, τα οποία μοιράζονταν μεταξύ τους οι δυο αρχηγοί. Όλοι μαζί, με οδηγό τους μια ψηλή σημαία, έβγαιναν σιωπηλά από το χωριό για να ριχτούν στους εχθρούς τους. Οι μάχες γίνονταν με δυνατές κραυγές και ωμότητα.

Τελετές - ανθρωποθυσίες

Οι ιερείς ήταν οι τσιλάνες. Το λειτουργήμα των ιερέων ήταν να εφαρμόζουν πρακτικά τις γνώσεις τους και να τις μεταδίδουν, να καταδεικνύουν τα προβλήματα υγείας και τον τρόπο ίασης τους, να κηρύσσουν την έναρξη στις διάφορες εορτές, να κάνουν τις θυσίες και να τελούν τα μυστήρια. Το λειτουργήμα των τσιλάνες ήταν να δίνουν στο λαό τις απαντήσεις σε σχέση με τα δαιμόνια. Ο ιερέας είχε ως βοηθούς του τους τσάσες, τέσσερις γέροντες που εκλέγονταν για το σκοπό αυτό. Οι νακόνες είχαν να κάνουν με δυο λειτουργήματα: το ένα ήταν μόνιμο και ελάχιστο τιμητικό, καθώς ήταν αυτοί που «άνοιγαν» τα στήθη των ατόμων που θυσίαζαν. Το άλλο, πολύ τιμητικό, είχε να κάνει με την εκλογή τους στο αξίωμα του δεύτερου αρχηγού. Για να προσδώσουν επισημότητα και δέος στις γιορτές τους οι Μάγιας θυσίαζαν ανθρώπους. Ανθρωποθυσίες γίνονταν επίσης και σε περιπτώσεις συμφορών ή αναποδιών, όπου συνεισφέρανε όλοι προκειμένου να αγοραστούν σκλάβοι. Άλλοτε προσέφεραν από ευσέβεια τα παιδιά τους τα οποία μέχρι την ημέρα της εορτής τα πρόσεχαν πολύ. Οι ανθρωποθυσίες που περιγράφονται είναι ιδιαίτερες φρικιαστικές, αφού έκοβαν κομμάτια από το σώμα και τρυπούσαν ή έγδερναν σημεία των θυσιαζομένων. Σε περιπτώσεις μεγάλων κακών έκαναν φοβερότερες θυσίες βγάζοντας την καρδιά του θύματος, αφού προηγουμένως είχαν καλύψει το κεφάλι του και

είχαν χρωματίσει το κορμί του γαλάζιο. Ανοίγοντας το αριστερό σημείο του στήθους, του έβγαζαν την καρδιά και έβαφαν με το αίμα της το πρόσωπο του δαιμονίου, ενώ παράλληλα όλοι χόρευαν γύρω από το νεκρό σώμα. Άλλες πηγές αναφέρουν ότι στη συνέχεια επιδίδοτο και σε κανιβαλισμό.

Πρέπει, όμως, να κατανοήσουμε το λόγο που οι Μάγιας έκαναν ανθρωποθυσίες. Ούτε βάρβαροι ήταν ούτε ανθρώπινο σώμα ήθελαν να τρώνε. Η τελετουργία ήταν επανάληψη του θείου δράματος. Οι Μάγιας πίστευαν ότι οι δημιουργοί-θεοί της δυναστείας τους κατέστρεψαν τους «πρώτους ανθρώπους» που είχαν πέσει θύματα των αμαρτιών και των ελαττωμάτων τους. Και οι ίδιοι οι θεοί, όμως, καταστράφηκαν στο καταστροφικό-αναγεννητικό έργο τους. Έτσι, με την τελετή της ανθρωποθυσίας πίστευαν ότι επιστρεφόταν στους ίδιους τους θεούς μέρος του εαυτού τους, πλουτίζονταν και ολοκληρώνονταν, κλείνοντας έτσι τον κύκλο της δημιουργίας τους με την ενσωμάτωση του ύψιστου δημιουργού μέσα στα κτίσματά του την ώρα της δημιουργίας. Πέρα από τις καθιερωμένες ημερομηνίες θυσιών, οι άνθρωποι έπρεπε να πληρώσουν το «χρέος» τους και όποτε ο θεός τους το θύμιζε με συμφορές, γιατί είχαν αμαρτήσει ξανά και δεν είχαν πια άλλη λύση πέρα από τη θέωση. Αυτό ήταν για τους Μάγιας η ανθρωποθυσία: μια δημιουργική καταστροφή. Η κατανάλωση κρέατος ήταν απλώς μια θεοφαγία και όχι ανθρωποφαγία. Όταν το θύμα στη θυσία ήταν άνθρωπος, αποκτούσε τη μορφή των θεοτήτων. Γι' αυτό και πρόσεχαν ιδιαίτερα τα μικρά παιδιά που έμελλε να θυσιαστούν, καθώς γι' αυτούς ήταν θεοί. Γι' αυτόν το λόγο συχνά ήταν τιμή για κάποιον να θυσιαστεί. Υπάρχουν μάλιστα και μαρτυρίες που λένε ότι, όταν έπαιζαν το γνωστό παιχνίδι με την μπάλα, ο νικητής θυσιαζόταν στους θεούς, ενώ σύμφωνα με άλλες μαρτυρίες ήταν τιμή για το νικητή μαχών να θυσιαστεί. Πρέπει, βέβαια, να τονίσουμε ότι στην ουσία οι πηγές μας για τους Μάγιας προέρχονται από τους Ισπανούς, μια και μας παραδίδονται ελάχιστες πηγές από τους ίδιους τους Μάγιας. Δεν αποκλείεται έτσι να έχουν φτάσει σε εμάς και υπερβολές από τους Ισπανούς, ίσως στην προσπάθειά τους να καλύψουν τις δικές τους ιεροσυλίες και ασέλγειες στους λαούς της αμερικανικής ηπείρου. Εξάλλου, ο Χριστιανισμός και ο θρησκευτικός φανατισμός που ακολούθησε επέφερε και την ολοκληρωτική καταστροφή της φορητής πολιτιστικής κληρονομιάς των Μάγιας με εξαίρεση τεσσάρων ολιγοσέλιδων κωδίκων, οι οποίοι, άγνωστο πώς, διεσώθησαν. Πρόκειται για τους κώδικες της Δρέσδης, της Μαδρίτης, των Παρισίων και του Γκρόλιερ (Grolier). Από τους κώδικες αυτούς προέρχονται οι πληροφορίες περί αστρονομίας και ημερολογίων που μας διασώζονται. Μοναδικές άλλες πηγές αποτελούν το βιβλίο Πόπολ Βου (PopolVuh: Βιβλίο Συμβουλών) και τα βιβλία Τσιλάμ Μπαλάμ (ChilamBalam: Βιβλίο του Προφήτου Μπαλάμ). Το πρώτο χρονολογείται στη Μετακλασική περίοδο, περιλαμβάνει μυθιστορία της φυλής των Κισέ (Quiché) και προέρχεται από τα δυτικά υψίπεδα της Γουατεμάλας.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΩΝ ΜΑΓΙΑΣ ΚΑΙ

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ 2012

Το πρώτο ημερολόγιο των Μάγιας

1 έτος Τσολκίν = 260 ημέρες

Ο θεμέλιος λίθος του κεντροαμερικάνικου ημερολογιακού συστήματος είναι το Tzolkin των 260 ημερών (προφέρεται τσολ-κιν και προέρχεται από τον όρο των Μάγιας chol-ai ή αλλιώς «μέτρημα ημερών»). Αποτελείται από 13 αριθμούς και 20 σύμβολα ημερών. Κάθε σύμβολο έχει ένα αμφίσημο νόημα με πολλά επίπεδα γλωσσικών λογοπαιγνίων και μεταφυσικών αναφορών, τα οποία προσφέρουν μια πλούσια βάση για τους ιερείς των Μάγιας, ώστε να υφαίνουν τις ερμηνείες τους.

Γιατί οι Μάγιας επέλεξαν τον αριθμό 260

1^{ος} Λόγος : Ανθρώπινοι κύκλοι

Πρώτον, οι χρονομέτρες των Μάγιας (ιερείς που μετρούν τα ημερήσια ζώδια), λένε ότι οι 260 ημέρες βασίζονται στην περίοδο της ανθρώπινης κύησης (9 δικοί μας μήνες κύησης - 40 εβδομάδες από την τελευταία περίοδο χ 7 ημέρες = 280 περίπου. Οι Μάγιας μετρούσαν από την ημέρα που η γυναίκα αντιλαμβανόταν ότι δεν έχει περίοδο, άρα γι' αυτούς περίπου 260 ημέρες διαρκούσε η περίοδος της κύησης). Έτσι, οι μαμές των Μάγιας χρησιμοποιούν τον κύκλο του τσολκίν για να υπολογίσουν την ημερομηνία γέννησης ενός παιδιού προσθέτοντας 260 ημέρες στην ημέρα κατά την οποία μια γυναίκα αντιλαμβάνεται ότι δεν έχει περίοδο. Αυτό αποκαλύπτει τη λειτουργία του τσολκίν στον τομέα της ανθρώπινης βιολογίας. Επίσης, δείχνει γιατί τα σημαντικά γεγονότα της ζωής συμβαίνουν συχνά γύρω από τα γενέθλια τσολκίν.

2^{ος} Λόγος : Γήινοι κύκλοι

Δεύτερον, το διάστημα ανάμεσα στη σπορά και στο θερισμό του καλαμποκιού στη Γουατεμάλα είναι 260 μέρες. Σύμφωνα με το μύθο της δημιουργίας των Μάγιας, οι άνθρωποι φτιάχτηκαν από ζυμάρι καλαμποκιού • συνεπώς, αυτό είναι μια αντανάκλαση της ανθρώπινης κύησης σε γεωργικό επίπεδο.

3^{ος} Λόγος : Ουράνιοι κύκλοι

Οι Μάγιας θεωρούσαν την Αφροδίτη ως τον σημαντικότερο αστέρα, σύντροφο του Ηλίου. Οι αστρολογικές γνώσεις των Μάγιας ήταν εντυπωσιακές και γνώριζαν ότι η Αφροδίτη έχει ηλιακή ανατολή ως Αυγερινός (Τσάκ Εκ, ChakEk'), και ακρονύκτιο ως Αποσπερίτης (Λαμάτ, Lamat). Το γήινο έτος έχει ακριβή διάρκεια 365.24218408 ημέρες, ενώ το έτος της Αφροδίτης 224.69426222 «γήινες» ημέρες. Κατά συνέπεια, οι δύο πλανήτες θα έπρεπε να βρίσκονται σε σύνοδο (ευθυγράμμιση - και άρα θα φαίνεται στο ίδιο σημείο του ουρανού) κάθε 8 γήινα και κάθε 13 έτη της Αφροδίτης. Με αστρονομική, όμως, παρατήρηση αποκαλύφθηκε ότι η Αφροδίτη βρίσκεται 0.89906378 της ημέρας εμπρός από το σημείο που ευρίσκεται η Γη στο τέλος της οκταετίας. Έτσι, με τη δική μας διάρκεια του έτους χάνουμε 0,899 X 24 ώρες, δηλαδή περίπου 21 ώρες αν (ανά;) 8 χρόνια που είναι η ευθυγράμμιση. Αυτό μπορεί να φαίνεται απλοϊκό, αλλά αν το δούμε σε κλίμακα για παράδειγμα 100 χρόνων, η απόκλιση θα ήταν 11 ημέρες !! Αυτό για τους Μάγιας ήταν πολύ

σημαντικό, μια και ,όπως προαναφέραμε, επρόκειτο για το σημαντικότερο αστέρι τους και βάσει αυτού σχεδίαζαν πολλά. Για παράδειγμα φοβούνταν ιδιαίτερος την ηλιακή ανατολή της Αφροδίτης και τη θεωρούσαν εξαιρετικά δυσοίωνη , ενώ κατά περιπτώσεις σχεδίαζαν πολέμους συμφώνα με τη θέση της («πόλεμοι των άστρων» του Τικάλ). Παρακολούθησαν, έτσι, για χρόνια την κίνηση της Αφροδίτης και παρατήρησαν το παραπάνω, ότι δηλαδή η Αφροδίτη στον 14^ο κύκλο της, μετά από ακριβώς 8 γήινα χρόνια , δεν ήταν ακριβώς στο σημείο που την περιμένα. Ήταν λίγο πριν εκεί κατά 0,89906378 της ημέρας. Αυτό δεν τους άρεσε καθόλου, γιατί στερούσαν την αρμονία που ήθελαν. Έτσι, έπρεπε να επινοήσουν μια άλλη διάρκεια του χρόνου με την οποία η παραπάνω απόκλιση της Αφροδίτης θα ήταν σαφώς μικρότερη και θα μπορούσαν να την παρακολουθήσουν καλύτερα.

Με τη διάρκεια του έτους σε 260 ημέρες το παραπάνω πρόβλημα λυνόταν κατά πολύ .

Η απόκλιση με το δικό μας χρόνο είναι $0,89906378 / 8 = 0,1124$ ημέρες τον κάθε γήινο χρόνο. Σε 8 δικά μας χρόνια έχουν περάσει 11,23 χρόνια Μάγιας και ,άρα, η απόκλιση στο χρόνο αυτό είναι $0,89906378 / 11,23 = 0,0800005424$ τον κάθε χρόνο Μάγιας, δηλαδή τον κάθε Τζολκίν.

Έτσι, οι Μάγιας μπορούσαν να παρακολουθήσουν ευκολότερα την απόκλιση της Αφροδίτης. Ήξεραν, δηλαδή, ότι στο τέλος του έτους τους η Αφροδίτη θα βρισκόταν μπροστά 0.08 της ημέρας, δηλαδή 125,2 λεπτά ,που σημαίνουν ακριβώς 1 ώρα, 15 λεπτά και 2 δευτερά. Εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι οι Έλληνες γνώριζαν τις φάσεις της Αφροδίτης και την ονόμαζαν «Φωσφόρο» ή «Εωσφόρο» και «Εσπερο». Οι ημέρες του Τζολκίν είχαν ονόματα από 1 έως 20 και αριθμηση από 1 έως 13, τη λεγομένη «δεκατριάδα» (trecena). Συνεπώς, μία ημερομηνία εκφράζεται με τον αριθμό της δεκατριάδας και το όνομα της ημέρας.

Οι Μάγιας, προκειμένου να αναπτύξουν μακρύτερες χρονικές μονάδες , ανέπτυξαν επίσης ένα χρονομετρικό σύστημα που ονομάζεται «μεγάλη χρονομέτρηση». Αυτό είναι το ημερολόγιο που τοποθετεί το 2012 ως το τέλος ενός τεράστιου χρονικού κύκλου. Οι Μάγιας είχαν γραμμική αντίληψη του χρόνου, δηλαδή μετρούσαν το χρόνο από μια συγκεκριμένη ημερομηνία του παρελθόντος όπως εμείς μετράμε από τη γέννηση του Χριστού, γεγονός το οποίο θέτουμε ως ημερομηνία 0. Για τους Μάγιας η αντίστοιχη ημερομηνία είναι η 11^η Αυγούστου του 3114 π.Χ. (του Γρηγοριανού ημερολογίου). Έτσι, οι Μάγιας μετρούσαν τις ημέρες από την ημερομηνία αυτή και μετά και συνέτασσαν τις ημέρες στις παρακάτω ομάδες:

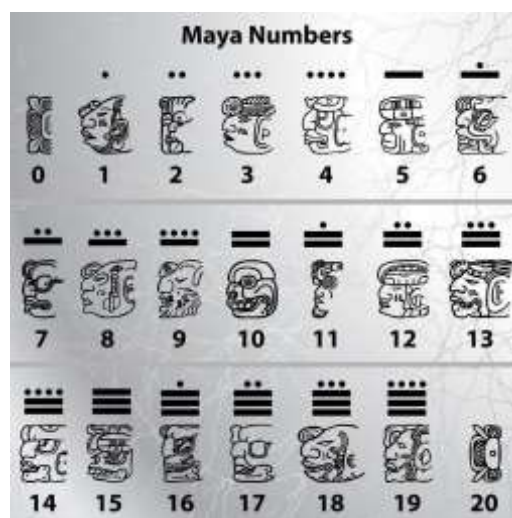
1 ημέρα = 1 κιν (ημέρα)

20 ημέρες = 1 ουϊνάλ (ασαφής μήνας)

360 ημέρες = 1 τουν (ασαφές έτος)

7.200 ημέρες = 1 κατούν (19,7 έτη)

144.000 ημέρες = 1 μπακτούν (394,26 έτη)

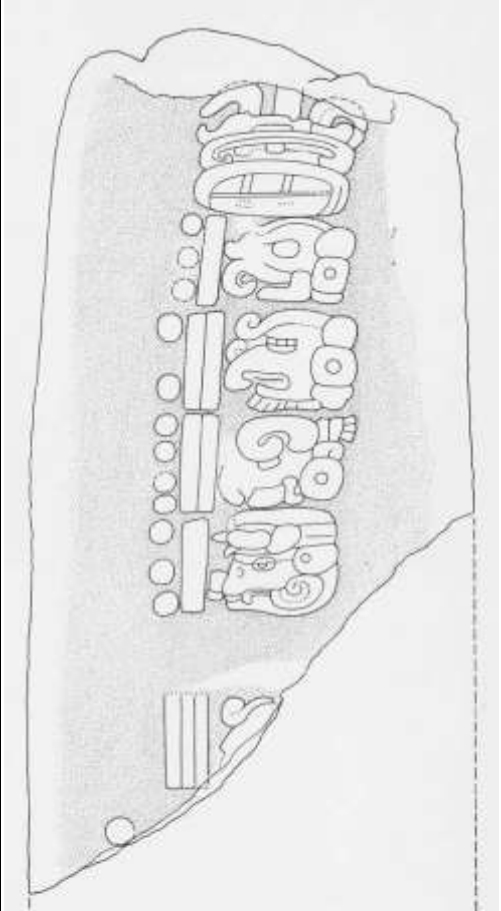

Όλες οι χρονικές μονάδες προκύπτουν από τον πολλαπλασιασμό της προηγούμενης με το 20, καθότι, ως προελέχθη, το σύστημα αριθμώσεως ήταν εικοσαδικό. Έτσι, για παράδειγμα, στη στήλη 29 που βρέθηκε στη Γουατεμάλα και αναφέρει την ημερομηνία στην ανάρρηση του Τικάλ του Μπαλάμ Ατζάου στο θρόνο (BalamAjaw: Διακοσμημένο Τζάγκουαρ) αναγράφεται :

Μπακτούν 8 , Κατούν 12μ Τουν 14, Γουινάλ 8 και Κιν 15 , που σημαίνει 3406 έτη μετά , βέβαια, από το μηδέν που είναι το 3114 π.χ ,υπολογισμός που μας φέρνει στο 292 μ.Χ.Έτσι,λοιπόν, καταλαβαίνουμε ότι ο Ατζάου ανέβηκε στο θρόνο του Τικάλ το 292 μ.Χ.Όπως στη χριστιανική χρονολόγηση το έτος 2010 σημαίνει ότι έχουν διαρρεύσει 2010 έτη από τη γέννηση του Χριστού, η ημερομηνία 8. 12. 14. 8. 15 σημαίνει ότι έχουν παρέλθει 3406 έτη από το 3114 π.Χ.

Σύμφωνα με αυτά προκύπτει η παρακάτω ημερομηνία:

Μπακτούν	Κατούν	Τούν	Γουινάλ	Κιν
8	12	14	8	15
				

Τεκίλα

Η τεκίλα κατάγεται από το Μεξικό. Πήρε το όνομά της από την ομώνυμη μικρή πόλη στο Δυτικό Μεξικό, που απέχει περίπου 55 χιλιόμετρα από την Γκουανταλαχάρα. Ο θρύλος για τη γέννησή της αναφέρει ότι ένας κεραυνός χτύπησε κάποτε μια αγαύη στην περιοχή μιας φυλής Ινδιάνων του Μεξικού. Εκείνοι τότε παρατήρησαν ότι το φυτό άρχισε να εκκρίνει ένα γευστικό και καυτερό υγρό, που όταν το έπινες σου δημιουργούσε ευχάριστα συναισθήματα. Το θεώρησαν δώρο σταλμένο από τους θεούς.

Η αγαύη, η πρώτη ύλη της τεκίλας, δεν είναι κάκτος, όπως οι περισσότεροι λανθασμένα πιστεύουν, αλλά ανήκει στην οικογένεια των κρινοειδών. Η λέξη αγαύη σημαίνει θαυμαστός και αθάνατος!

Η θαυμαστή ιστορία της ξεκινάει στις αρχές του 16ου αιώνα, με την αποβίβαση στο Μεξικό των Ισπανών κατακτητών. Αν και οι περιορισμοί για τη χρήση του αλκοόλ δεν επέτρεπαν την ανεξέλεγκτη κατανάλωσή του, οι Αζτέκοι παρασκεύαζαν ένα ποτό που ονόμαζαν **pulque** (πουλ-κεϋ) από τη ζύμωση του χυμού του καρπού της αγαύης.

Ποτό με "**ονομασία προέλευσης**", η τεκίλα πρέπει σύμφωνα με το νόμο να παράγεται μόνο μέσα στα σύνορα του Μεξικού και να περιέχει τουλάχιστον 51% συμπυκνωμένα ζάχαρα γαλάζιας αγαύης, που καλλιεργείται από τους χιμαντόρες (jimadores, παραγωγοί αγαύης), στις περιοχές του Jalisco, Guanajuato, Michoacan, Nayarit και Tamaulipas. Η πρώτη επίσημη κρατική άδεια από την ισπανική κυβέρνηση για την καλλιέργεια της μπλε αγαύης και τη λειτουργία αποστακτήρα με σκοπό την παρασκευή τεκίλας δόθηκε στον **Jose Cuervo**. Το 1910 υπήρχαν ήδη 100 ποτοποιίες στην πολιτεία του Jalisco, αλλά η πραγματική άνοξη της τεκίλας αρχίζει μετά το 1920, όταν υιοθετούνται νέες, σύγχρονες μέθοδοι παραγωγής, δανεισμένες από την προχωρημένη ήδη οινοποιία. Παράλληλα, με την προσθήκη **aguardiente**, δηλαδή νερόμελου, η γεύση της γλυκαίνει και γίνεται πιο προσίτη στους μη ιθαγενείς και κυρίως στους κατοίκους των γειτονικών ΗΠΑ.

Υπάρχουν περισσότεροι από 300 διαφορετικοί τύποι αγαύης και χρειάζονται 8 με 12 χρόνια για να μεγαλώσει η πίνια (riña), δηλαδή ο τεράστιος καρπός της, ο οποίος φτάνει τα 50 κιλά και μοιάζει πολύ με τον καρπό του ανανά. Η καλλιέργεια της μπλε αγαύης δεν χρειάζεται τίποτα περισσότερο από καλό έδαφος και συνεχή παρακολούθηση για τον εντοπισμό τυχόν ασθενειών. Την εποχή της συγκομιδής οι χιμαντόρες συλλέγουν τους καρπούς. Οι αγαύες κόβονται από τη ρίζα και καθαρίζονται από τα φύλλα μέχρι να αποκαλυφθεί η ρίνα, η καρδιά του φυτού. Η καρδιά κόβεται σε τέταρτα και αφαιρείται το σκληρό μέρος που την ενώνει με τη ρίζα για να μην επηρεάσουν το τελικό προϊόν τα πικρά στοιχεία που περιέχει. Στη συνέχεια τα καθαρά κομμάτια βράζουν επί 24 ώρες, οι βρασμένες καρδιές ψύχονται για 2 ημέρες ώστε να αναπτύξουν μεγαλύτερη πολυπλοκότητα στη γεύση και ύστερα ζυμώνονται με μαγιά. Στη διαδικασία της απόσταξης που ακολουθεί, χρησιμοποιούνται αποστακτήρες διαφόρων μεγεθών για να παραχθούν διαφορετικοί τύποι τεκίλας. Στο στάδιο αυτό η τεκίλα εμφιαλώνεται αμέσως ή σε κάποιες περιπτώσεις έπειτα από ορισμένο χρόνο παραμονής σε βαρέλια, ανάλογα με τον τύπο τεκίλας που παράγεται. Οι τύποι της τεκίλας,

σύμφωνα με τη μεξικανική νομοθεσία, είναι τέσσερις. **Silver, Blanco, Plata:** η λευκή τεκίλα, εμφιαλώνεται αμέσως μετά την απόσταξη ή μέσα σε 60 μέρες. Μπορεί να αποθηκευθεί μέχρι την εμφιάλωση σε ανοξειδωτες δεξαμενές, αλλά όχι σε ξύλινα βαρέλια. **Gold, Oro, Suave, Joven ή Jovenabocado:** η κίτρινη τεκίλα, είναι το ίδιο με τη Silver, με τη διαφορά ότι γίνεται προσθήκη βελτιωτικών συστατικών - συνήθως καραμέλας και εσάνς δρυός, σε ποσοστό μέχρι 1% του συνολικού βάρους - με σκοπό τη δημιουργία γεύσης και χρώματος που την κάνουν να μοιάζει παλαιωμένη.

Rested ή Reposado: η τεκίλα που έχει ωριμάσει σε δρύινα βαρέλια για 2 έως 12 μήνες πριν από την εμφιάλωση.

Aged ή Apejo: η τεκίλα που αποθηκεύεται και αφήνεται να ωριμάσει σε δρύινα βαρέλια περιεκτικότητας το πολύ 350 λίτρων, για περισσότερο από ένα χρόνο πριν να εμφιαλωθεί. Η παλαίωση μπορεί να διαρκέσει μέχρι και 8 με 10 χρόνια.

Στην αγορά του Μεξικού κυκλοφορούν περισσότερα από **600 είδη τεκίλας**. Οι διαφορές τους εξαρτώνται από την ποσότητα αγαύης που χρησιμοποιείται για την παρασκευή τους. Είναι σαφές πως τα προϊόντα με προσθήκη ζάχαρης, γνωστά ως *mixto tequilas*, είναι πολύ κατώτερα από πλευράς γεύσης, αρώματος και σώματος, συγκριτικά με τις τεκίλες που παράγονται από 100% αγαύη. Το ποσοστό αυτό συνήθως αναγράφεται στην ετικέτα. Η διπλή απόσταξη επιβάλλεται στην παραγωγή της τεκίλας, αλλά η τριπλή μπορεί να προκαλέσει την εξασθένηση του αρωματικού χαρακτήρα της. Η επιλογή ανάμεσα σε μια Apejo ή μια Silver είναι θέμα γούστου, είναι όμως προφανές πως όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια της παλαίωσης τόσο πιο σκούρο γίνεται το χρώμα της τεκίλας και τόσο πιο έντονα είναι τα χαρακτηριστικά αρώματα και οι γεύσεις βαρελιού. Η καλύτερη στιγμή θεωρείται πως είναι στα 4 χρόνια της ωρίμασης. Ωστόσο, η παλαίωση δεν προσφέρει στην τεκίλα την εξαιρετική ποιότητα που προσφέρει σε άλλα αλκοολούχα ποτά.

Προσοχή: όταν ανοίγετε ένα μπουκάλι τεκίλας εκθέτετε αυτομάτως το περιεχόμενό του στο οξυγόνο που, όπως ακριβώς και στο κρασί, θα του προκαλέσει οξείδωση. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να το καταναλώνετε γρήγορα, μέσα σε ένα χρονικό διάστημα μερικών εβδομάδων - δύο μήνες το πολύ. **Ο μύθος του σκουληκιού:** Κάποιες αμερικανικές εταιρείες εμφιαλώνουν τεκίλα και για λόγους εντυπωσιασμού και μάρκετινγκ τοποθετούν σκουλήκια μέσα στο μπουκάλι. Δεν πρόκειται όμως σε καμία περίπτωση για μεξικανική παράδοση.

Ασπρο πάτο!

Ο παραδοσιακός τρόπος για να πιείτε την τεκίλα είναι: γλείφω - πίνω - δαγκώνω / αλάτι - τεκίλα - λάιμ. Στο Μεξικό συνήθως χρησιμοποιείται ένα ψηλό και στενό σφηνάκι, το *caballito*, που σημαίνει μικρό αλογάκι ή αλλιώς *tequilito*. Οι λάτρεις της τεκίλας όμως προτιμούν να την απολαμβάνουν αργά στα ποτήρια του κονιάκ ώστε να μπορούν να εκτιμήσουν τα ιδιαίτερα αρώματά της. Το *caballito* πάντως θεωρείται το καταλληλότερο σχήμα και μέγεθος για την κατανάλωση της τεκίλας.

Φρίντα Κάλο, η ζωγράφος που έγινε μανία

Πολλοί διάσημοι μετά θάνατον καλλιτέχνες, πέρασαν ζωή δύσκολη και χωρίς αναγνώριση. Η Φρίντα Κάλο δεν ανήκει ακριβώς σε αυτή τη στατιστική. Αν μη τι άλλο όσο ζούσε ήταν διάσημη, ως η κομμουνίστρια ζωγράφος σύντροφος και σύζυγος του σούπερ σταρ Ντιέγκο Ριβέρα. Ως ανεξάρτητη καλλιτέχνης πρόλαβε να κάνει μόνο τρεις εκθέσεις (Νέα Υόρκη, Παρίσι, Μεξικό) και στην τελευταία πήγε με φορείο... έναν χρόνο προτού πεθάνει. Ο ίδιος ο Ριβέρα την υποστήριξε πολύ καλλιτεχνικά. Ίσως αν δεν υπήρχε αυτός σήμερα να μην τη γνωρίζαμε. Πάντως η εξέλιξη της φήμης της μετά θάνατον ήταν ραγδαία. Και πλέον χαρακτηρίζεται με τη λέξη «frida-mania».

Γεννήθηκε στις 6 Ιουλίου 1907 και στο ζώδιο ήταν καρκίνος. Ο φωτογράφος πατέρας της ήταν Γερμανοεβραίος και η

μητέρα της Ισπανομεξικανή. Η ίδια έλεγε πως υπήρξε το γέννημα δύο αντίρροπων δυνάμεων: της ευρωπαϊκής αποικιοκρατίας και της ιθαγένειας. Αυτό το γέννημα όμως είχε προβλήματα υγείας. Έξι ετών προσβλήθηκε από πολιομυελίτιδα με αποτέλεσμα να κουτσαίνει. Στα 18 της έπεσε θύμα σοβαρού τροχαίου με αποτέλεσμα τη διάλυση της σπονδυλικής στήλης, του αριστερού χεριού και των κάτω άκρων της. Όλα αυτά είχαν ως αποτέλεσμα να μπαμβογαίνει στα χειρουργεία για όλη της τη ζωή – τουλάχιστον 30 φορές! Όμως αυτή η δυστυχία της άνοιξε τον δρόμο για τη ζωγραφική.

Καθλωμένη μέσα στα νοσοκομεία έγινε αυτοδίδακτη ζωγράφος. Το 1929, τέσσερα χρόνια μετά το μοιραίο δυστύχημα, έδειξε έργα της στον Ντιέγκο Ριβέρα που τον γνώρισε στο Κόμμα. Εκείνος ήταν ήδη ο διασημότερος τοιχογράφος της Λατινικής Αμερικής με πολλές αναθέσεις και στις ΗΠΑ. Εκείνος λοιπόν, ο δύσμορφος σούπερ σταρ, της είπε «πας καλά, συνέχισε». Επίσης ως μέγας γυναικάς την ερωτεύτηκε και την ίδια χρονιά την παντρεύτηκε.

Φυσικά προώθησε τη ζωγραφική της. Τη σύστησε σε σημαντικές φυσιογνωμίες, όπως ο Λέον Τρότσκι και ο Αντρέ Μπρετόν. Ο Μπρετόν τη χαρακτήρισε σουρεαλίστρια και της έκλεισε έκθεση στο Παρίσι. Μάλιστα μεσολάβησε ώστε το Λούβρο να αγοράσει ένα έργο της. Η ίδια δεν πίστευε ότι έκανε σουρεαλισμό. Έλεγε ότι ζωγράφιζε τη ζωή της και μάλλον αυτό ίσχυε. Η τέχνη της έχει γνησιότητα και αλήθεια. Η τεχνική της μοιάζει με ναϊφ και ίσως αυτό να οφείλεται στην έλλειψη σπουδών. Τα σουρεάλα στοιχεία που έβλεπε ο Μπρετόν μάλλον παραπέμπουν στον μαγικό ρεαλισμό της Λατινικής Αμερικής.

Πάντως η ζωγραφική της είναι αναγνωρίσιμη και έχει χαρακτήρα. Όλο το έργο της αποτελείται από αυτοπροσωπογραφίες και διανθίζεται από στοιχεία σχετικά με διάφορες δύσκολες ή ευχάριστες φάσεις της ζωής της. Χρησιμοποιεί λαμπερά χρώματα που αντλούνται από τη μεξικανική παράδοση και τα ρούχα που φορούσε – ένας συνδυασμός παραδοσιακής φορεσιάς με νότες μοντερνισμού που ήταν της μόδας εκείνη την εποχή.

Η συζυγική σχέση όμως της Φρίντα Κάλο με τον Ριβέρα, ήταν άθλια. Ο γυναικάς είναι πάντα γυναικάς, όταν είναι λατίνος τα πράγματα γίνονται ακόμα χειρότερα. Τα έφτιαξε μέχρι και με την αδερφή της με την οποία ερωτοτροπούσε μέσα στο συζυγικό σπίτι. Τότε οι δύο ζωγράφοι χώρισαν. Ήταν το 1939. Στο μεταξύ η Φρίντα είχε κάνει έκθεση και στη Νέα Υόρκη, έγινε εξώφυλλο στη Vogue και άρχισε να πίνει, να παίρνει ναρκωτικά, να συνάπτει ερωτικές σχέσεις με άνδρες και γυναίκες – ακόμα και με τον Τρότσκι, σύμφωνα με ανεξακρίβωτες φήμες. Παράλληλα η υγεία της χειροτέρευε πολύ και μετά τη δολοφονία του Τρότσκι, το 1940, τον οποίο φυγάδευε το ζευγάρι στο Μεξικό, ξαναπαντρεύτηκαν.

Η Φρίντα ήταν ήδη πλέον γνωστή στους κύκλους των διεθνών εικαστικών, αλλά και πάλι η ρετινιά της «συντρόφου του Ριβέρα» την ακολουθούσε. Εκείνος, το εκμεταλλευόταν θετικά και προσπαθούσε να διαδώσει τη φήμη της σε αντάλλαγμα της δυστυχίας που της είχε προκαλέσει ως σύζυγος. Τα χρόνια από το 1940 έως τον θάνατό της το 1954 κύλησαν σχετικά ομαλά για τη σχέση των δύο καλλιτεχνών, ωστόσο η υγεία της Κάλο πήγαινε από το κακό

στο χειρότερο. Πλέον ζούσαν στο πατρικό της το διάσημο σήμερα «Μπλε Σπίτι» στην πόλη του Μεξικού και η ίδια περνούσε τον περισσότερο καιρό με γύψους, νάρθηκες και παυσίπονα, ζωγραφίζοντας. Το 1953, η πατρίδα της εδέησε να την αναγνωρίσει ως ζωγράφο στην οποία άξιζε μια έκθεση. Εκείνη τότε ήταν στο νοσοκομείο σε άθλια κατάσταση. Ο Ριβέρα στα εγκαίνια συγκινημένος, έκανε μία εισαγωγή στο κοινό για τη σπουδαιότητα του έργου της. Ενώ έβγαζε τον λόγο του, ακούστηκε η φωνή της ζωγράφου από την είσοδο της γκαλερί να λέει: «Με τίποτα δεν θα έχανα αυτή την έκθεση!». Την έφεραν μέσα τέσσερεις, με φορείο. Ένα χρόνο μετά πέθανε ακρωτηριασμένη από πνευμονία. Μετά τον θάνατό της ο Ριβέρα παραχώρησε το «Μπλε Σπίτι» στο κράτος του Μεξικού με την προϋπόθεση να γίνει μουσείο της ζωής και του έργου της Φρίντα. Και δεν έπαψε μέχρι τον θάνατό του, το 1957, να φροντίζει για την καλλιτεχνική υστεροφημία της.

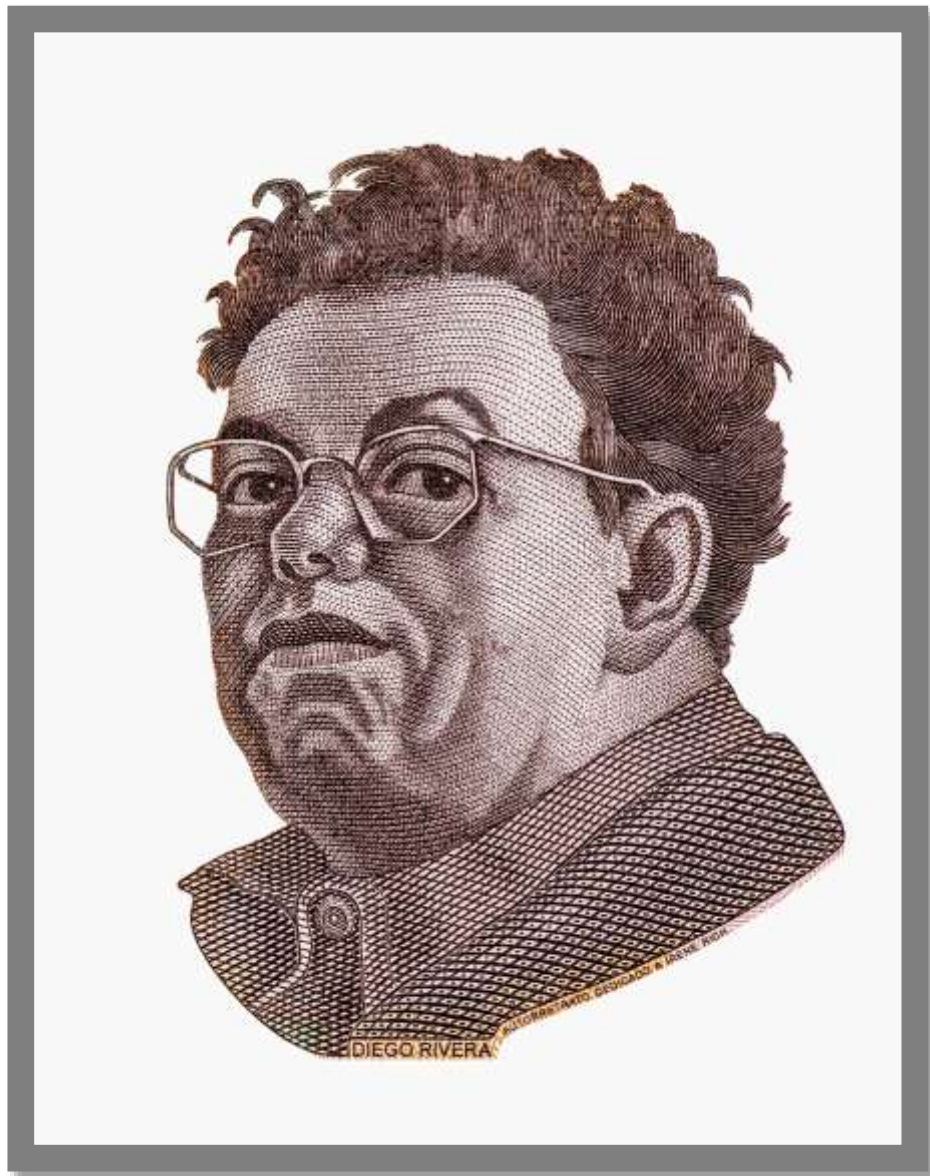
Ντιέγκο Ριβέρα, ο σούπερ σταρ τοιογράφος του Μεξικού

Οι μη φιλότεχνοι τον έχουν ακουστά ως «σύζυγο της Φρίντα Κάλο» και αυτό είναι μέγα λάθος. Διότι ο Ντιέγκο Ριβέρα υπήρξε ο Νο 1 τοιογράφος μεγάλης κλίμακας της Λατινικής Αμερικής και μάλιστα τόσο δημοφιλής ώστε παρά το κομμουνιστικό του φρόνημα ελάμβανε αναθέσεις ακόμη και στις ΗΠΑ. Μέχρι και ο ίδιος ο Ροκφέλερ τον προσέλαβε... Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή.

Γεννήθηκε το 1886 στην πόλη Γκουαναχουάτο του Μεξικού. Ο πατέρας του ήταν μασόνος φιλελεύθερων αρχών, δάσκαλος και με καταγωγή από εβραϊκή οικογένεια, η οποία είχε ασπασθεί τον Χριστιανισμό. Από νωρίς ο Ριβέρα έδειξε καλλιτεχνική κλίση και σε ηλικία δέκα ετών γράφτηκε στην

Ακαδημία Τεχνών του Σαν Κάρλος. Όταν ενηλικιώθηκε πήρε κρατική υποτροφία και πήγε στην Ισπανία για να συνεχίσει τις σπουδές. Όταν πήρε πτυχίο έκανε ένα μεγάλο ταξίδι στην Ιταλία για να μελετήσει ενδελεχώς τις νωπογραφίες της Αναγέννησης και κατέληξε στο Παρίσι όπου η ζωγραφική έβραζε στις αρχές του 20ού αιώνα. Εκεί επηρεάστηκε από τον Σεζάν, εντράφησε στον κυβισμό και προσπάθησε να βρει το προσωπικό του ύφος. Ωστόσο στους καλλιτεχνικούς κύκλους ήταν πιο γνωστός για τις ερωτικές κατακτήσεις του. Μέχρι να επιστρέψει στο Μεξικό είχε ήδη κάνει δύο εξώγαμα παιδιά: ένα αγόρι με τη ζωγράφο ΑνζελίνΜπελόφ και ένα κορίτσι με την επίσης ζωγράφο Μαρία Βορομπιέφ - Στρεμπέλσκα. Μπορεί να άφησε πίσω του κι άλλα, αλλά αυτό δεν είναι γνωστό.

Στη γενέτειρα αφίχθη το 1921, όταν εξελέγη πρόεδρος της χώρας ο μεταρρυθμιστής και υποστηρικτής των τεχνών Αλβάρο Ομπρεγκόν. Πλέον το Μεξικό έκανε αναθέσεις και ο Ριβέρα, μαζί με τους ομοτέχνους του Χοσέ Ορόσκο, ΝταβίντΣικέρος και ΡουφίνοΤαμάιουπήρξαν οι πρωτεργάτες του νέου εικαστικού κινήματος που ονομάστηκε Μεξικάνική Αναγέννηση της Νωπογραφίας. Στο πλαίσιο των κρατικών αναθέσεων, ο νεοφερμένος τοιογράφος φιλοτέχνησε μια σειρά από έργα μεγάλης κλίμακας για λογαριασμό του Υπουργείου Παιδείας. Μία από αυτές τις αναθέσεις αφορούσε και την Προπαρασκευαστική Σχολή όπου ήταν μαθήτρια η Φρίντα Κάλο – ένα από τα 35 κορίτσια ανάμεσα σε 2000 αγόρια. Εκεί, πάνω στη σκαλωσιά, τον είδε για πρώτη φορά... προτού πέσει πάνω της το

λεωφορείο και προτού αποφασίσει να γίνει και η ίδια ζωγράφος. Τότε εκείνος ήταν ήδη παντρεμένος με το μοντέλο και συγγραφέα ΛούπεΜαριν και είχε μαζί της δύο κόρες.

Οι κρατικές νωπογραφίες έκαναν το Ντιέγκο Ριβέρα διάσημο. Σε αυτές διαμόρφωσε το προσωπικό ύφος του. Χρησιμοποιούσε τολμηρά και ζωηρά χρώματα και ζωγράφιζε μεγάλες επίπεδες αφαιρετικές φιγούρες με σαφείς επιρροές από την τέχνη των Αζτέκων. Οι τοιχογραφίες του αναπαριστούσαν ιστορίες από τη μεξικάνικη ιστορία και κοινωνία και ως εκ τούτου αποκτούσαν μνημειακό χαρακτήρα. Εκείνη την εποχή η φήμη του ξεπέρασε τα σύνορα του Μεξικού, οπότε και άρχισαν οι αναθέσεις στις ΗΠΑ.

Ο Ντιέγκο Ριβέρα πέρα από καταξιωμένος ζωγράφος υπήρξε γνωστό μέλος του Κομμουνιστικού Κόμματος του Μεξικού. Ως εκ τούτου το 1927 ήταν καλεσμένος του ΚΚΣΕ στη Μόσχα να λάβει μέρος στις εορταστικές εκδηλώσεις για τα δεκάχρονα της Οκτωβριανής Επανάστασης. Επί τη ευκαιρία όσο παρέμεινε εκεί, ο κομισάριος για την Παιδεία, Ανατόλι Λουνατσάρσκι, του ανέθεσε μια τοιχογραφία για τη λήση του Κόκκινου Στρατού. Όμως ο Ριβέρα ήταν φιλοτροτσκιστής και στο ξέσπασμα της διαμάχης Στάλιν-Τρότσκι το 1927 διεγράφη από το Κομμουνιστικό Κόμμα του Μεξικού. Κατά συνέπεια ακυρώθηκε η ανάθεση της τοιχογραφίας. Μέσα σε αυτό το κλίμα και ενώ ακόμα βρισκόταν στη Μόσχα, ο Ριβέρα αποφάσισε να κάνει μία ακόμη μεγάλη αλλαγή στη ζωή του. Ζήτησε διαζύγιο από τη ΛούπεΜαριν.

Το 1929, φρεσκοδιαζευγμένος και διαγραμμένος από το ΚΚΜ συνάντησε για δεύτερη φορά τη Φρίντα Κάλο, όταν εκείνη έχοντας μόλις βγει από το νοσοκομείο ζήτησε να του δείξει τα έργα της. Θυμήθηκε την πρώτη συνάντησή τους στο σχολείο, του άρεσε η ζωγραφική της, τον συγκίνησε η ιστορία του ατυχήματος, την ερωτεύτηκε και το ίδιο καλοκαίρι την παντρεύτηκε. Ο γαμπρός ήταν 43 και η νύφη 22 ετών. Την επόμενη χρονιά, το Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης της Νέας Υόρκης διοργάνωσε για τον Ντιέγκο Ριβέρα μία μεγάλη αναδρομική έκθεση και αμέσως μετά ήρθαν νέες αναθέσεις στις ΗΠΑ, οι οποίες όμως προκαλούσαν κάθε φορά σάλο λόγω της πολιτικής θεματολογίας τους. Μπορεί ο καλλιτέχνης να ήταν διαγραμμένος από το Κόμμα, οι πεποιθήσεις του όμως δεν άλλαξαν. Τον μεγαλύτερο χαμό προκάλεσε η τοιχογραφία με τίτλο «Άνθρωπος στο σταυροδρόμι», που φιλοτέχνησε στο Κέντρο Νέλσον Ροκφέλερ της Νέας Υόρκης το 1933. Στα αποκαλυπτήρια το φιλελεύθερο κοινό αντέδρασε άγρια και την επομένη οι επιθέσεις των ΜΜΕ ήταν κάτι περισσότερο από οξείες. Ο λόγος; Ο Ριβέρα μέσα στο πιο εμβληματικό σύμβολο του καπιταλισμού, στο μέγαρο Ροκφέλερ, είχε ζωγραφίσει τον Λένιν! Τελικά η τοιχογραφία ξηλώθηκε αλλά ο καλλιτέχνης δεν πτοήθηκε... Το 1935 την ξαναζωγράφησε πίσω στο Μεξικό. Το επεισόδιο αυτό έχει δραματοποιηθεί στις ταινίες «Οι αντάρτες του Μπρόντγουεη» (1999) του Τιμ Ρόμπινς και «Φρίντα» της Τζούλι Τέιμور (2002).

Πέρα από τις πολιτικο-καλλιτεχνικές περιπέτειες όμως ο Ριβέρα, είχε και εξωσυζυγικές. Ενώ πλέον ήταν παντρεμένος με τη Φρίντα Κάλο, η οποία τον ακολουθούσε στα ταξίδια εδώ κι εκεί για τις αναθέσεις, ο ίδιος καλλιεργούσε συστηματικά τη φήμη του ως διαβόητου γυναικά. Το 1939 η σύζυγός του τον βρήκε μέσα στο σπίτι τους να ερωτοτροπεί με τη μικρότερη αδερφή της και ζήτησε διαζύγιο. Έναν χρόνο μετά ο Τρότσκι δολοφονήθηκε στο Μεξικό, η υγεία της Φρίντα κατέρρευσε και το χωρισμένο ζευγάρι ξαναπαντρεύτηκε. Έζησαν μαζί στο πατρικό, πλέον, σπίτι της Φρίντα, στην Casa Azul, ως τον θάνατό της το 1954. Την επόμενη χρονιά ο χήρος Ριβέρα παντρεύτηκε την ατζέντισσά του Έμα Ουρτάδο και έπεσε με τα μούτρα στη δουλειά για το πιο φιλόδοξο έργο του. Μία γιγάντια τοιχογραφία, ένα έπος για την ιστορία της χώρας του, στο Εθνικό Μέγαρο της Πόλης του Μεξικού. Δεν πρόλαβε όμως να το ολοκληρώσει. Διότι πέθανε από φυσικά αίτια το 1957.

Μεξικό: Τεοτιουακάν, η πόλη των Θεών

Δημιουργήθηκε από τους Αζτέκους και είναι η σημαντικότερη και μεγαλύτερη προκολομβιανή μητρόπολη του Μεξικού. Μέχρι τη δεκαετία του 1920, ελάχιστα πράγματα ήταν γνωστά για την Τεοτιουακάν που στη γλώσσα Νάουατλ (των Αζτέκων) σημαίνει «η πόλη των Θεών». Ωστόσο σήμερα έχουμε πλέον μία καθαρή αναπαράσταση της εξέλιξής αυτής της πόλης-κράτους, η οποία διήρκησε μία χιλιετία και εννοείται πως αποτελεί μνημείο της UNESCO.

Ας δούμε όμως πιο αναλυτικά τη σαγηνευτική ιστορία της. Στην κοιλάδα Τεοτιουακάν, η πρώτη ανθρώπινη εγκατάσταση χρονολογείται το 600 π.Χ. Από τότε και μέχρι το 200 π.Χ. υπήρχαν στην τοποθεσία διάσπαρτα μικρά χωριά, ενώ υπολογίζεται ότι ο συνολικός πληθυσμός της κοιλάδας ανερχόταν περίπου σε 6.000 κατοίκους. Από το 100 π.Χ. έως το 750 μ.Χ., η Τεοτιουακάν εξελίχθηκε σε ένα τεράστιο αστικό και διοικητικό κέντρο με επιρροές σε όλη τη Μεσοαμερική. Με τον όρο Μεσοαμερική αναφερόμαστε

στην πολιτισμική περιοχή που περιλαμβάνει το σημερινό νότιο ήμισυ του Μεξικού, τα εδάφη της Γουατεμάλας, του Ελ Σαλβαδόρ, της Μπελιζε καθώς και τις δυτικές περιοχές της Ονδούρας, της Νικαράγουας και της Κόστα Ρίκα. Ιστορικοί και αρχαιολόγοι ορίζουν αυτή την πολιτισμική περιοχή με βάση τα ακόλουθα στοιχεία: αγροτική οικονομία, καλλιέργεια καλαμποκιού, χρήση δύο ημερολογίων (θρησκευτικού και πολιτικού), ανθρωποθυσίες ως μέρος της θρησκευτικής έκφρασης, λίθινη τεχνολογία και απουσία μεταλλουργίας.

Η ιστορία της Τεοτιουακάν χωρίζεται σε τέσσερις διαδοχικές περιόδους, που είναι γνωστές ως Τεοτιουακάν I, II, III και IV. Η περίοδος I διαρκεί από το 200 π. Χ. έως το έτος 0 και σηματοδοτεί τη δημιουργία μιας πραγματικής πόλης. Κατά την περίοδο αυτή, η Τεοτιουακάν διαμορφώθηκε πάνω στον άξονα της Λεωφόρου των Νεκρών, που βρισκόταν τότε στο στάδιο της κατασκευής της. Πιστεύεται πως αυτή η λεωφόρος, μήκους 2 χλμ. και πλάτους 45 μέτρων είναι στρωμένη πάνω σε τάφους. Επίσης κατά μήκος της έχουν ανακαλυφθεί 23 συμπλέγματα ναών, που ανήκουν στην περίοδο αυτή. Τότε χτίστηκαν και τα εντυπωσιακότερα μνημεία, οι τεράστιες Πυραμίδες του Ήλιου και της Σελήνης, που ήταν αφιερωμένες στη λατρεία των δύο ουράνιων σωμάτων.

Η περίοδος II διήρκεσε από το έτος 0 έως το 350 μ. Χ. και μαρτυρά την εξέλιξη της Τεοτιουακάν από πόλη-κράτος σε μητροπολιτικό κέντρο της Μεσοαμερικής. Η περίοδος αυτή είναι αξιοσημείωτη τόσο για τη μνημειώδη αρχιτεκτονική όσο και για τη γλυπτική της Τεοτιουακάν. Το ωραιότερο από τα μνημεία αυτών των χρόνων είναι ο ναός του Κετζαλκόατλ, δηλαδή του φτερωτού φιδιού – πρόκειται για τη σημαντικότερη θεότητα των Αζτέκων. Κατά την περίοδο αυτή ολοκληρώθηκε επίσης η κατασκευή της Πυραμίδας της Σελήνης, καθώς και η επιβλητική πλατεία που βρίσκεται μπροστά της. Στην κορυφή της Πυραμίδας της Σελήνης, που είναι επίπεδη, ελάμβαναν χώρα οι ανθρωποθυσίες. Για την τελετή αυτή χρησιμοποιούνταν ειδικές λεπίδες οψιδιανού, εξαιρετικά λεπτές σαν ξυράφια, με τις οποίες αφαιρούνταν η καρδιά του θύματος. Ο οψιδιανός είναι μαύρο πέτρωμα των ηφαιστειών και σύμφωνα με τα ευρήματα της περιοχής χρησιμοποιούνταν ιδιαίτερα για την κατασκευή όπλων, εργαλείων και κοσμημάτων.

Η περίοδος III διήρκεσε από το έτος 350 μ. Χ. έως το 650 μ. Χ. Είναι η λεγόμενη Κλασική Περίοδος, και τότε η Τεοτιουακάν έζησε τη μεγαλύτερη δόξα της. Ο πληθυσμός της είχε φτάσει πλέον τους 150.000 - 200.000 κατοίκους και συγκαταλεγόταν στις μεγαλύτερες πόλεις του αρχαίου κόσμου, με 2.000 κτήρια σε έκταση 30 τ.χλμ. Εκείνα τα χρόνια πραγματοποιήθηκε μαζική αναβάθμιση μνημείων και ο ναός του Κετζαλκόατλ καλύφθηκε με πλούσια γλυπτική διακόσμηση. Τυπικό καλλιτέχνημα της περιόδου III θεωρούνται και τα νεκρικά προσώπεια, που είναι φιλοτεχνημένα κυρίως από πράσινη πέτρα και καλυμμένα με ψηφίδες από τρκουάζ, όστρακο ή οψιδιανό. Τα νεκρικά προσώπεια έχουν φυσικό μέγεθος και προορίζονταν για να καλύπτουν το πρόσωπο των νεκρών.

Η περίοδος IV αρχίζει από το 650 μ.Χ. και διαρκεί μέχρι το 750 μ.Χ. Σηματοδοτεί την τελική κατάρρευση της Τεοτιουακάν, όταν η πόλη καταστράφηκε από τους Τολτέκους, που εισέβαλαν στην περιοχή. Ναοί, ανάκτορα, μέγαρα ευγενών και ιερέων και συγκροτήματα κατοικιών τότε ερειπώθηκαν, ενώ ο πληθυσμός σφαγιάστηκε και διασκορπίστηκε στην ευρύτερη περιοχή.

Ποία ήταν όμως η κοινωνική δομή της Τεοτιουακάν; Κατ' αρχήν επρόκειτο για μία μητρόπολη θεοκρατική, όπου το θρησκευτικό ιερατείο ασκούσε υπέρτατη εξουσία. Ο ηγεμόνας ήταν απαραίτητως ιερέας και πολεμιστής και ο ίδιος τελούσε τις ανθρωποθυσίες στο πλαίσιο της λατρείας του πολέμου. Ο πόλεμος αποτελούσε τη βασική πηγή ισχύος της μητρόπολης, μαζί με τον αγροτικό πλούτο και το μονοπώλιο του οψιδιανού.

Όσο για τον πληθυσμό αυτός χωριζόταν σε 3 διακριτά κοινωνικά στρώματα: ελίτ, μεσαίο και κατώτερο. Οι κατοικίες της ελίτ βρίσκονταν κατά μήκος της κεντρικής Λεωφόρου των Νεκρών, κοντά στους ναούς αλλά και κοντά στα εργαστήρια οψιδιανού. Η ελίτ αντλούσε εξουσία από τη θεοκρατία και πλούτο από τα εργαστήρια και τις αγροτικές περιοχές. Το μεσαίο στρώμα το συγκροτούσαν γεωργοί και εξειδικευμένοι τεχνίτες διαφόρων ειδικοτήτων. Αυτοί κατοικούσαν σε συγκροτήματα διαμερισμάτων, κατανεμημένα σε όλη την πόλη. Στο τρίτο και κατώτερο κοινωνικό στρώμα, ανήκε το αγροτικό και το στρατιωτικό δυναμικό. Αυτοί ζούσαν σε θύλακες μεταξύ των κατοικιών της μεσαίας τάξης αλλά στην περιφέρεια της πόλης.

Ένα στοιχείο μεγάλου ενδιαφέροντος στην Τεοτιουακάν είναι η τεχνουργική εξειδίκευση. Η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως 842 εργαστήρια, μέσα στην πόλη, που κατανέμονται σε 126 κατασκευές ειδωλίων, 213 αγγειοπλαστικής, 105 επεξεργασίας λίθων για οικοδομές και 398 επεξεργασίας οψιδιανού. Υπολογίζεται ότι το 25% - 30% του πληθυσμού του Τεοτιουακάν αποτελούνταν από εξειδικευμένους τεχνίτες πλήρους απασχόλησης. Ο οψιδιανός προερχόταν κυρίως από τα ορυχεία της Πατσούκα που κατείχε η Τεοτιουακάν και η επεξεργασία του αποτελούσε τη σημαντικότερη βιομηχανία της μητρόπολης, η οποία είχε αποκτήσει το μονοπώλιο στην ευρύτερη περιοχή της Μεσοαμερικής.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΡΟΜΗΣ

1η ημέρα: Αθήνα/Θεσσαλονίκη/Λάρνακα – Κανκούν

Μεταφορά στο αεροδρόμιο και πτήση μέσω ενδιάμεσου σταθμού για το κοσμοπολιτικό Κανκούν ένα από τα πιο φημισμένα τουριστικά θέρετρα του κόσμου. Η τουριστική του ζώνη είναι μια στενή λωρίδα γης αρκετών χιλιομέτρων, που βρέχεται από τη μια πλευρά της από τη λιμνοθάλασσα και από την άλλη από τα σμαραγδένια νερά της Καραϊβικής. Εξαιρετικό σκηνικό για ώρες χαλαρής περιπλάνησης. Άφιξη μεταφορά και τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας. Διανυκτέρευση.

2η ημέρα: Riviera Maya: Κανκούν – Τουλούμ – Μπάνιο σε Σενότα – Κανκούν

Riviera Maya

Οι παραδεισιένιες παραλίες των Μάγιας

Κατά τους Μάγιας, οι θεοί έδωσαν εντολή να δημιουργηθεί ο ουρανός, ο οποίος κάλυψε τη γη με φως. Από το φως ήρθε το νερό, που έδωσε ζωή στα δέντρα, τα οποία με την σειρά τους έγιναν σπίτι για τα πουλιά, που μετέφεραν τους σπόρους των λουλουδιών. Στη συνέχεια ήρθαν οι τάπιροι (ζωάκια του Γιουκατάν) και οι φασιανοί. Κάτω από το ατάραχο φως του φεγγαριού, αυτό το μοναδικό μέρος γέμισε με παραδείσια γνωρίσματα, για να το απολαμβάνει η ανθρωπότητα αιωνίως.

Riviera Maya ονομάζεται η περιοχή του Μεξικού που βρέχεται από την Καραϊβική.

Πρόκειται για ένα από τα πιο μαγευτικά κομμάτια της Καραϊβικής.

Αφεθείτε στη μαγεία των εκθαμβωτικών νερών και των ονειρεμένων κατάσπρων παραλιών με τους κοκκοφοίνικες, στο βαθύ γαλάζιο της θάλασσας, στην καταπράσινη φύση που εκτείνεται πέρα από τον ορίζοντα και περάστε μοναδικές στιγμές που θα σας μείνουν αξέχαστες σε αυτόν τον παράδεισο, ανάμεσα στα ίχνη των Μάγιας και

στις εξεζητημένες ξενοδοχειακές μονάδες, έτοιμες να ικανοποιήσουν την κάθε σας επιθυμία.

Επιλέξτε ανάμεσα σε μέρες πλήρους διασκέδασης (σε θαλάσσια πάρκα και παρθένες παραλίες) και σε μέρες εξερευνήσεων είτε στα ίχνη ενός χαμένου πολιτισμού είτε της παρθένας ζούγκλας.

Καλώς ήρθατε στη Riviera Maya και η ημέρα μας ξεκινά με κατεύθυνση νότια του Κανκούν προς το Τουλούμ.

Τουλούμ

Νότια του Κανκούν βρίσκεται η μεγάλη πόλη και ένα από τα πιο ξακουστά μνημεία του πολιτισμού των Μάγιας, το Tulum, κτισμένο στις ακτές της Καραϊβικής. Πρόκειται για έναν τόπο, που συνδυάζει κατάλευκες, σαν αλάβαστρο αμμουδιές με φοίνικες και κρυστάλλινα νερά με τον αρχαίο πολιτισμό των Μάγιας. Ο ναός τους βρίσκεται σε ένα λόφο ύψους 12 μέτρων πάνω από την Καραϊβική.

Μετά την ξενάγησή μας στο Τουλούμ, θα έχουμε μια μοναδική εμπειρία. Μπάνιο σε εσωτερική λίμνη με καταπράσινα νερά, σε μια Σενότα. Το ταξίδι είναι βλέπετε Versus και οι εμπειρίες είναι μοναδικές και διαδέχονται η μια την άλλη

Διανυκτέρευση στο Κανκούν

3η ημέρα: Κανκούν – Τσιτσέν Ιτζά – Μέριδα

Η ημέρα μας σήμερα είναι αφιερωμένη στο Τσιτσέν Ιτζά, έναν από τους πλουσιότερους και σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους στον κόσμο, μητρόπολη των Μάγιας στην κλασική και μετακλασική περίοδο της ακμής τους. Αμέτρητοι ναοί χωμένοι μέσα στη ζούγκλα, το κυκλικό αστεροσκοπείο, το μεγαλύτερο γήπεδο του παιχνιδιού της μπάλας, οι χώροι των ανθρωποθυσιών και φυσικά η επιβλητική βαθμιδωτή πυραμίδα - ναός του Κουκουλκάν, μαρτυρούν το μεγαλείο της έξοχης αυτής πόλης. Έχοντας μνηθεί για τα καλά στα μυστικά του πολιτισμού των Μάγιας, αναχωρούμε με προορισμό το αποικιακό κόσμημα της πολιτείας, τη Μέριδα, μια ζωντανή και πολύ ελκυστική πόλη. Πανέμορφα κτήρια της αριστοκρατίας των αποίκων, αγορές με είδη λαϊκής τέχνης που ξελογιάζουν με την ιδιαιτερότητά τους και τη

Λίμπεκ

φαντασία τους, μας παρασύρουν και μας καλούν να χαρούμε τη νυχτερινή ατμόσφαιρα στο κέντρο της πόλης. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας. Διανυκτέρευση.

4η ημέρα: Μέριδα – Ουξμάλ – Καμπάχ – Καμπέτσε

Η χερσόνησος του Γιουκατάν με τις πανέμορφες παραλίες στη Καραϊβική, είναι ένας τόπος μοναδικός, διάσπαρτος από αρχαιολογικούς χώρους και αποικιακές πόλεις, κέντρο ανάπτυξης ενός από τους σημαντικότερους προκολομβιανούς πολιτισμούς, των Μάγιας. Όταν ο πρώτος Ισπανός πάτησε το πόδι του στις ακτές του Μεξικού το 1517 και ρώτησε τον πρώτο Ινδιάνο που συνάντησε πώς ονομαζόταν το μέρος αυτό, εκείνος του απάντησε "Γιουκατάν, Yucatan" δηλαδή "δεν καταλαβαίνω τι μου λες" και έτσι δόθηκε το όνομα στην περιοχή. Σήμερα το πρωί αφήνουμε τη Μέριδα, αφού έχουμε πολλά να ανακαλύψουμε στο Γιουκατάν, που από μόνο του προσφέρει τόσα, όσα θα είχε να δώσει μια ολόκληρη χώρα. Πρώτος μας σταθμός ο αρχαιολογικός χώρος του Ουξμάλ, μια πόλη που κυριάρχησε στη μετακλασική περίοδο του πολιτισμού των Μάγιας και αποτέλεσε τον αγαπημένο χώρο του JohnLloydStevens, του ανθρώπου που πρωτοσυνάντησε τους χώρους αυτούς και τους έκανε γνωστούς στους αρχαιολόγους και τους ιστορικούς του 19ου αιώνα. Κυρίαρχο αξιοθέατο εξαιρετικής αρχιτεκτονικής ομορφιάς, η πυραμίδα που αποκαλείται "το σπίτι του νάνου", χωρίς να υπολείπονται σε χάρη και επιβλητικότητα και τα υπόλοιπα κτίσματα. Ακολουθεί η επίσκεψή μας σε έναν εντελώς διαφορετικό αρχαιολογικό χώρο, την πόλη Καμπάχ, όπου μπορούμε να διακρίνουμε από κοντά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της διακόσμησης με μάσκες του Τσακ. Γεμάτοι από τις εικόνες των μοναδικών αυτών πόλεων των Μάγιας, αναχωρούμε με προορισμό το Καμπέτσε, ένα σημαντικό λιμάνι που χαρακτηρίζεται από τη γλυκιά αρχιτεκτονική αποικιακή γραμμή του, τα επιβλητικά τείχη του φρουρίου του που ενίσχυαν την άμυνά του ενάντια στις ναυτικές επιδρομές, τα σπίτια του με τις γραφικές τους λεπτομέρειες και τα όμορφα χρώματα στις προσόψεις τους. Κάθε πόλη και μια έκπληξη, κάθε επίσκεψη και μια

μοναδική εμπειρία. Άφιξη και τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας. Διανυκτέρευση.

5η ημέρα: Καμπέτσε – Παλένκε

Ξεκινάμε την ημέρα μας με μια ξενάγηση της πόλης και συνεχίζουμε για το Παλένκε, έναν μαγευτικό χώρο, που με την ομορφιά του, το μυστικισμό του και την ιδιαίτερή του ενέργεια, μας μεταφέρει σε ένα μακρινό παρελθόν και μας κάνει να ανατριχιάσουμε με την αίσθηση της αναβίωσης μιας ιδιαίτερης πλανεύτρας ατμόσφαιρας.

Ο αρχαιολογικός χώρος του Παλένκε που θα επισκεφθούμε είναι τροφή για τα μάτια και για τη ψυχή. Οι χώροι όπου γίνονταν ανθρωποθυσίες από τους Μάγια και τα γύρω μνημεία είναι τόσο επιβλητικά συγκεντρωμένα μέσα στη ζούγκλα, που πραγματικά θα μας καταπλήξουν. Έδρα του σημαντικού ηγέτη Πακάλ, άκμασε από τον 7ο μέχρι τον 10ο αιώνα και αυτή η ακμή του είναι έκδηλη στο Ναό των Επιγραφών, τις πυραμίδες και τα δημόσια κτήρια. Ο περιβάλλον χώρος προκαλεί δέος: οργιώδης βλάστηση, απόκοσμη ατμόσφαιρα, ο απόλυτος στόχος όσων θέλουν να νιώσουν ως άλλοι πρωτοπόροι που ανακαλύπτουν καλά κρυμμένα μυστικά θρυλικών τόπων. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας και διανυκτέρευση.

6η ημέρα: Παλένκε – Σαν Κριστόμπαλ ντε las Κάσας

Ξεκινάμε την ημέρα μας με επίσκεψη στους καταρράκτες AguaAzul. Στη συνέχεια θα αναχωρήσουμε με προορισμό το Σαν Κριστόμπαλ ντε las Κάσας, όπου θα γνωρίσουμε τον τρόπο ζωής των σύγχρονων Μάγια. Διασχίζουμε ένα μεγάλο κομμάτι της πολιτείας Τσιάπας, όπου μέχρι πρόσφατα κυριαρχούσαν οι Ζαπατίστας και ο μασκοφόρος ηγέτης τους, ο υποδιοικητής Μάρκος, ενώ ακόμα και σήμερα οι κάτοικοι χαρακτηρίζονται για το ασυμβίβαστο του χαρακτήρα τους. Πανέμορφη φύση καθ' όλη τη διάρκεια της διαδρομής μας και αμέτρητα χωριά με σκηνές καθημερινών δραστηριοτήτων των γηγενών. Η γη αποτελεί τη μητέρα τους και είναι ο αιώνιος τροφοδότης τους, τη σέβονται, τη λατρεύουν αλλά και μέσα στην άγνοια τους την εξαντλούν. Μακριά από τις ανέσεις του σύγχρονου πολιτισμού, η ζωή τους είναι ένας συνεχής αγώνας. Το Σαν Κριστόμπαλ ντε las Κάσας είναι μια

πανέμορφη αποικιακή πόλη και η περιπλάνηση στους δρόμους της είναι μοναδική απόλαυση. Παραδοσιακές αγορές, ατμοσφαιρικές εκκλησίες, πλανόδιοι με τοπικές λιχουδιές, όλα συγκροτούν μια παραμυθένια εικόνα. Άφιξη, τακτοποίηση στο ξενοδοχείο και διανυκτέρευση.

7η ημέρα: Σαν Κριστόμπαλ ντε las Κάσας – Τούξλα Γκουτιέρες

Σήμερα θα επισκεφθούμε τα γύρω χωριά, το Ζινakanτάν και το Σαν Χουάν ντε Τσαμούλα, δύο επισκέψεις που χαράσσονται στη μνήμη μας, μιας και αποτελούν μοναδικές εμπειρίες. Στη συνέχεια αναχωρούμε για το Σουμιδέρο, ένα φαράγγι που το έσκαψαν τα ορμητικά νερά του ποταμού Γκριχάλβα. Εδώ, η σημερινή μας κρουαζιέρα θα μας δώσει τη δυνατότητα να γνωρίσουμε την πλούσια χλωρίδα και πανίδα του εθνικού πάρκου: εντυπωσιακά φυτά, κροκόδειλοι, πολύχρωμα πουλιά, συνθέτουν μια πανέμορφη εικόνα, ενώ η ιστορία είναι κι εδώ πανταχού παρούσα. Καταλήγουμε στην Τούξλα Γκουτιέρες, όπου διανυκτερεύουμε.

8η ημέρα: Τούξλα Γκουτιέρες – Τούλε – Μίτλα – Οαχάκα

Κατά τη σημερινή μας ημέρα θα έχουμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε την ευρύτερη περιοχή. Πρώτος σταθμός της διαδρομής μας θα είναι η Τούλε. Συνεχίζουμε για τη Μίτλα, μια πόλη της εποχής των Ζαποτέκων, που ξεχωρίζει για τον συμβολικό και ιδιαίτερο διάκοσμο των κτηρίων της με τα περίπλοκα γεωμετρικά σχήματα και τα έντονα χρώματα. Άφιξη στην Οαχάκα, τακτοποίηση στο ξενοδοχείο και διανυκτέρευση.

9η ημέρα: Οαχάκα – Μόντε Αλμπάν – Οαχάκα (ξενάγηση)

Η Οαχάκα έχει αναρίθμητα αξιοθέατα, τα κυριότερα από τα οποία θα γνωρίσουμε κατά τη διάρκεια της πρωινής ξενάγησής μας στην πόλη: μουσεία, εκκλησίες, μοναστήρια, όλα αυστηρά ακολουθούν τις αποικιακές γραμμές, μια και το ιστορικό της κέντρο είναι προστατευόμενο από την UNESCO και έτσι ο επισκέπτης απολαμβάνει μια γνήσια αυθεντική ατμόσφαιρα. Στη συνέχεια θα αναχωρήσουμε για να επισκεφθούμε την πρωτεύουσα των Ζαποτέκων, το Μόντε Αλμπάν, έναν από τους πιο εκπληκτικούς χώρους του προκολομβιανού Μεξικού. Δύσκολα

μπορεί να συλλάβει ο ανθρώπινος νους τη διάρκεια και το

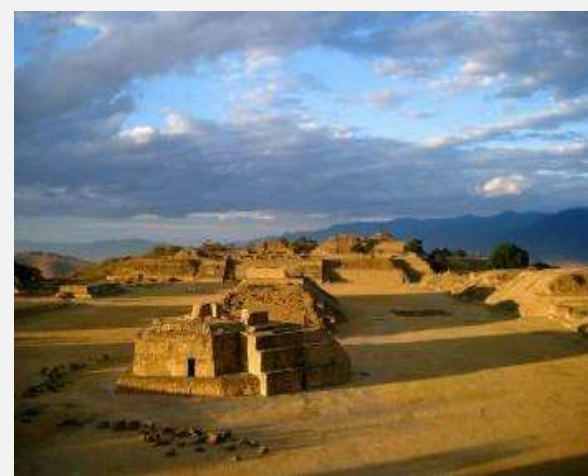
μέγεθος των εργασιών που χρειάστηκαν για να ισοπεδωθεί η κορυφή ενός βουνού και να οικοδομηθεί η εντυπωσιακή αυτή πόλη. Ανάκτορα, ναοί, χώροι τελετών, αθλητικοί χώροι με θέα από ψηλά. Ένας ακόμη συναρπαστικός πολιτισμός, ένα ακόμα ταξίδι σε μυθικές εποχές. Επιστροφή στην Οαχάκα για να απολαύσουμε το νυχτερινό μας περίπατο στην πόλη. Διανυκτέρευση.

10η ημέρα: Οαχάκα – Πουέμπλα

Αφήνουμε την Οαχάκα και οδεύουμε για την Πουέμπλα. Η Πουέμπλα, είναι μια πόλη με ιδιαίτερα όμορφη αρχιτεκτονική και πατρίδα των πιο χαρακτηριστικών γευστικών απολαύσεων του Μεξικού, όπως η σάλτσα mole. Αργοί νωχελικοί ρυθμοί σε μια πόλη με ιδιαίτερη ταυτότητα που θα ανακαλύψουμε κατά την ξενάγηση μας. Διανυκτέρευση.

11η ημέρα: Πουέμπλα – Κουερναβάκα – Τάξκο – Μέξικο Σίτι

Πρώτη στάση μας η Κουερναβάκα (Cuernavaca), η πόλη της «αιώνιας άνοιξης», στην οποία διατηρούνται κτίρια-αρχιτεκτονικοί θησαυροί και αυτό γιατί λόγω του ιδανικού της κλίματος, όλοι οι κατακτητές του Μεξικού τη διάλεγαν για κατοικία τους. Στη συνέχεια θα φθάσουμε στην όμορφη και γραφική πόλη-κόσμημα, το Τάξκο. Υπέροχη αρχιτεκτονική στην πόλη που πλούτισε από το ασήμι. Από τα αξιοθέατά της ξεχωρίζει ο Καθεδρικός της ναός, που θα έχουμε την ευκαιρία να επισκεφθούμε, ενώ στη συνέχεια μπορούμε να περιπλανηθούμε στα καλντερίμια της πόλης και στη γραφική αγορά της, όπου θα δούμε ποια τοπικά εδέσματα αποτελούν τις αγαπημένες λιχουδιές των ντόπιων. Συνεχίζουμε για το Μέξικο Σίτι. Εγκατάσταση στο ξενοδοχείο μας.

12η ημέρα: Μέξικο Σίτι (Ξενάγηση, Εθνικό Ανθρωπολογικό Μουσείο)

Η Πόλη του Μεξικού είναι μια από τις μεγαλύτερες πόλεις του κόσμου. Υπήρξε, πριν τον ερχομό των Ισπανών Κατακτητών, η έδρα των Αζτέκων, αργότερα η πρωτεύουσα των αποικιοκρατών και σήμερα το ζωντανό σύγχρονο πολιτικό, οικονομικό, πολιτιστικό και διοικητικό κέντρο της χώρας. Η περιήγησή μας στην μεξικανική πρωτεύουσα ξεκινάει από την αποικιακή καρδιά της, την πλατεία Zocalo, την κεντρική πλατεία της πόλης και μια από τις τρεις μεγαλύτερες πλατείες στον κόσμο, που ήταν το τελετουργικό κέντρο της πρωτεύουσας των Αζτέκων, της Τενοτσιπιλάν και του Μεγάλου Ναού τους, που καταστράφηκε από τους Ισπανούς το 1524. Την πλατεία περιβάλλουν μοναδικά μνημεία, χαρακτηριστικά κτίσματα των πολιτισμών που σημάδευσαν την ιστορία του τόπου. Θα δούμε τον εντυπωσιακό Καθεδρικό Ναό, έξοχο δείγμα αποικιακής αρχιτεκτονικής γνωστής ως churrigueresque και το Προεδρικό Μέγαρο (Παλάσιο Νασιονάλ), που κρύβει στην εσωτερική του αυλή αριστουργήματα του μεγαλύτερου εκπροσώπου της μεξικάνικης τοιχογραφίας, του Ντιέγκο Ριβέρα (συντρόφου της Φρίντα Κάλο). Εικονογραφημένα παρελαύνουν μπροστά μας οι ήρωες της μεξικάνικης ιστορίας και οι σημαντικότερες στιγμές της. Συνεχίζουμε με το πάρκο Τσαπούλτεπεκ (Chapultepec), όπου μας περιμένει μια ανεπανάληπτη εμπειρία. Η επίσκεψή μας στο Εθνικό Ανθρωπολογικό Μουσείο θα μας κάνει να αισθανθούμε σαν άλλος Indiana Jones, αφού με την είσοδό μας στις διάφορες αίθουσες, θα γνωρίσουμε τα σημαντικότερα ευρήματα των πολυάριθμων προκολομβιανών πολιτισμών που άκμασαν σε όλη την έκταση της χώρας και που είναι γνωστοί ως Μεσοαμερικανικοί. Οι μέρες των Αζτέκων, των Μάγιας, των Ζαποτέκας, των Ολμέκων, των Τολτέκων και τόσων άλλων επανέρχονται μέσα από τα εντυπωσιακά εκθέματα, που είναι ανώτερα κάθε περιγραφής. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας. Δείπνο και διανυκτέρευση.

13η ημέρα: Μέξικο Σίτι (Παναγία Γουαδελούπης, Τεοτιχουακάν)

Πρωινή αναχώρηση για τα περίχωρα του Μέξικο Σίτι, όπου μας περιμένουν δύο ιδιαίτερες επισκέψεις. Αρχικά επισκεπτόμαστε την περίφημη Παναγία της Γουαδελούπης, το σημαντικότερο προσκύνημα των απανταχού λατινοαμερικάνων. Από εδώ, με αφορμή την εμφάνιση της Παναγίας σε έναν ιθαγενή, ξεκίνησε η βαθιά πίστη τους στην Παναγία και η εναπόθεση όλων των προσδοκιών τους σ' αυτήν. Έκδηλη η θρησκευτική ευλάβεια των πιστών καθώς εισέρχονται στις παλιές εκκλησίες της περιοχής, αλλά και στον εξαιρετικά σύγχρονο ναό. Στη συνέχεια επισκεπτόμαστε τον σημαντικότερο ίσως ιερό χώρο των προκολομβιανών πολιτισμών, το Τεοτιχουακάν, τον τόπο όπου δημιουργήθηκαν οι θεοί και που με τη σειρά τους δημιούργησαν τον κόσμο. Οι τεράστιες πυραμίδες αφιερωμένες στον Ήλιο και τη Σελήνη, η Λεωφόρος των Νεκρών, τα ανάκτορα, ο ναός του Κετσαλκοάτλ, απλά μας καθηλώνουν. Κάθε περιγραφή φαντάζει φτωχή μπροστά στο μεγαλείο του μοναδικού αυτού αρχαιολογικού χώρου. Επιστροφή στο ξενοδοχείο μας στο Μέξικο Σίτι. Διανυκτέρευση.

14η ημέρα: Μέξικο Σίτι (Χοτσιμίλκο, Οικία Φρίντα Κάλο)

Κατά τη διάρκεια της σημερινής μας ημέρας θα επισκεφθούμε την κοντινή περιοχή του Χοτσιμίλκο, γνωστό για τα κανάλια του, τα οποία δημιουργήθηκαν από ένα εκτενές σύστημα λιμνών και καναλιών που συνέδεε την περιοχή με την κοιλάδα του Μεξικού. Η υποχώρηση των υδάτων δημιούργησε τα κανάλια αυτά, μαζί με τεχνητά νησιά, τα "chinampas". Το θέαμα θα σας εντυπωσιάσει, αφού οι αλέγροι Μεξικάνοι, ντυμένοι με πολύχρωμες φορεσιές και τα γνωστά σε όλους σομπρέρο, οδηγούν τις ζωηρόχρωμες γόνδολές τους, τις "trajineras", στολισμένες με λογίων πράγματα, πουλώντας τα αγαθά τους και τραγουδώντας παραδοσιακά τραγούδια! Στη συνέχεια θα επισκεφθούμε το σπίτι της Φρίντα Κάλο. Ελεύθερο πνεύμα, εκρηκτική, πανσεξουαλική, ανένταχτη αλλά και εύθραυστη τόσο στην ψυχή όσο και στο σώμα, η Μεξικανή καλλιτέχνης, η "κόρη της φωτιάς", ακολούθησε με απόλυτη πίστη τον προσωπικό, ασυμβίβαστο δρόμο της.

Το Μουσείο Κάζα Φρίντα Κάλο είναι ένα από τα πιο ξακουστά αξιοθέατα της Πόλης του Μεξικού. Η αναγνώρισή της μετά τον θάνατό της από τον χώρο της τέχνης, είναι πλέον εμφανής. Πολλές εκθέσεις ανά τον κόσμο την τιμούν, εκθέτοντας έργα της και μαζί αυτά του αξέχαστου παρτενέρ της ζωής της, του Ντιέγκο Ριβέρα. Το σπίτι της, η CasaAzul στο Coyocacau της Πόλης του Μεξικού, όπου έζησε τα τελευταία χρόνια της ζωής της και όπου απεβίωσε, είναι σήμερα μουσείο και δημοφιλής προορισμός επισκεπτών. Διανυκτέρευση.

15η ημέρα: Μέξικο Σίτι – Πτήση επιστροφής

Πρωινό Ελεύθερο. Απογευματινή μεταφορά στο αεροδρόμιο για να πάρουμε την πτήση της επιστροφής. Τα δωμάτια μας στο ξενοδοχείο τα αφήνουμε στις 12:00.

16η ημέρα: Άφιξη σε Αθήνα/Θεσσαλονίκη/Λάρνακα

** Super Τιμή **

για τις 11 πρώτες συμμετοχές

ΔΩΡΕΑΝ

Αποκλειστική ταξιδιωτική ασφάλεια του Versus travel με καλύψεις για τον κορωνοϊό πριν και μετά το ταξίδι αλλά και για καραντίνα κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

Νοιώστε απόλυτα προστατευμένοι, όπως σας έχουμε συνηθίσει.

Ισχύουν όροι και υπάρχουν προϋποθέσεις: Δείτε αναλυτικά στο www.versustravel.eu/apolytiprostatasia ή στην αρχή του παρόντος προγράμματος

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Στο VersusTravel οι ταξιδιώτες έχουν προκαθορισμένο συνολικό κόστος από την αναχώρησή τους. Γι' αυτό και περιλαμβάνονται στην τελική τιμή:

Φόροι πόλεων, checkpoints, φιλοδωρήματα, αχθοφορικά όπου είναι δυνατόν.

Δεν πληρώνετε τίποτα από αυτά τοπικά, όπως συνήθως συμβαίνει.

ΑΤΟΜΟ ΣΕ ΔΙΚΛΙΝΟ

Από Αθήνα

Από Θεσσαλονίκη*

Από Λάρνακα**

Αναχωρήσεις: 22.07, 04.08, 23.08, 03.09, 27.09, 21.10, 18.11

2.299€

2.479€

Παρέχεται έκπτωση **-80€** για κρατήσεις ΕΩΣ ΚΑΙ 1 μήνα πριν την αναχώρηση

3.439€

με τους φόρους

Επιβάρυνση μονόκλινου: + 780€

Αναχωρήσεις: 09.11, 18.11, 28.11

SUPER ΠΡΟΣΦΟΡΑ

2.199€

2.379€

Παρέχεται έκπτωση **-80€** για κρατήσεις ΕΩΣ ΚΑΙ 1 μήνα πριν την αναχώρηση

3.339€

με τους φόρους

Επιβάρυνση μονόκλινου: + 780€

Έως 18 άτοκες μηνιαίες δόσεις

* Αναχωρήσεις από Θεσσαλονίκη

Όλες οι τιμές για αναχωρήσεις από Θεσσαλονίκη περιλαμβάνουν το αεροπορικό εισιτήριο Θεσσαλονίκη - Αθήνα - Θεσσαλονίκη στο οποίο οφείλεται και η διαφορά στην τιμή.

Εφόσον επιθυμείτε μπορείτε να αποφύγετε το κόστος αυτό μεταβαίνοντας στην Αθήνα με δικά σας μέσα.

Απαιτούνται 2 διανυκτερεύσεις στην Αθήνα.

**Αναχωρήσεις από Λάρνακα

Στις αναχωρήσεις από Λάρνακα περιλαμβάνεται το αεροπορικό εισιτήριο Λάρνακα - Αθήνα - Λάρνακα οι ώρες του οποίου και η αεροπορική εταιρεία επιβεβαιώνονται τη στιγμή της κράτησης, κατόπιν διαθεσιμότητας. Σύμφωνα με τις πτήσεις αν απαιτούνται διανυκτερεύσεις στην Αθήνα και θέλετε να φροντίσουμε εμείς για τη διαμονή σας στην Αθήνα δείτε τις προνομιακές τιμές του "StopoverAthens" από 50 € το άτομο με μεταφορές.

Σημείωση: Οι τιμές για τις αναχωρήσεις από Θεσσαλονίκη και Κύπρο είναι ενδεικτικές και εξαρτώνται από τις τιμές των εισιτηρίων μετάβασης στην Αθήνα. Οι τελικές τιμές διαμορφώνονται κατά την κράτησή σας, κατόπιν διαθεσιμότητας. Στην περίπτωση των ταξιδιωτών που αναχωρούν από την Κύπρο, υπάρχει δυνατότητα αναχώρησης από τη Λάρνακα χωρίς πέρασμα από την Αθήνα. Κατά τη στιγμή της κράτησής σας, διερευνούμε κατά πόσο αυτό συμφέρει οικονομικά τον ταξιδιώτη και του το προτείνουμε.

Περιλαμβάνονται

- Αεροπορικά εισιτήρια οικονομικής θέσης με ενδιάμεσο σταθμό
- **Τα ξενοδοχεία μας είναι 4* & 5*** τοπικής κατηγοριοποίησης. Στις μικρές πόλεις είναι απλά κι ευχάριστα ξενοδοχεία. Στο **Μέξικο Σιτι** διαμένουμε στο ξενοδοχείο BarceloReforma 5*, ένα από τα καλύτερα ξενοδοχεία της πόλης, και μάλιστα για την πολυήμερη διαμονή μας και όχι μόνο για... δύο νύχτες στο ακριβό Μέξικο Σιτι για μείωση του κόστους. Στο **Κανκούν** χρησιμοποιούμε ξενοδοχείο 5* (τοπικής κατηγοριοποίησης), στην **Οαχάκα** και στην **Τούξτλα** ξενοδοχείο της αλυσίδας HolidayInn, στο **Καμπέτσε**, στο **Παλένκε** και στο **Σαν Κριστομπάλ** απλά παραδοσιακά ξενοδοχεία. Στα ξενοδοχεία στο Μεξικό δεν πρέπει να αναζητάμε πολυτέλεια. Είναι απλά και ευχάριστα ξενοδοχεία.
- Ημιδιατροφή καθημερινά (Τα δείπνα, κυρίως στην επαρχία είναι σερβιριστό μενού 3 πιάτων). Πολλά πιάτα είναι τοπικής κουζίνας.
- Μεταφορές, ξεναγήσεις, όπως αναγράφονται στο πρόγραμμα
- Τοπικός ξεναγός
- Έλληνας έμπειρος αρχηγός
- Ασφάλεια αστικής ευθύνης
- Δωρεάν ταξιδιωτικός οδηγός-βιβλίο στα ελληνικά VersusTravel
- **Αναχωρήσεις από Κύπρο**
Στις αναχωρήσεις από Λάρνακα περιλαμβάνονται οι φόροι, ο επίναυλος καυσίμων, τα φιλοδωρήματα, τα αχθοφορικά (όπου είναι δυνατόν), και η ειδική κυπριακή επιπλέον ταξιδιωτική ασφάλεια χωρίς επιβάρυνση (ζητήστε μας τι περιλαμβάνει).

Δεν περιλαμβάνονται

(δεν ισχύει για τις αναχωρήσεις από την Κύπρο)

- Φόροι αεροδρομίων, επιβάρυνση καυσίμων, φιλοδωρήματα, αχθοφορικά & επιπλέον πακέτο ασφάλειας, τα οποία καταβάλλονται υποχρεωτικά στην Αθήνα. Επιπλέον πακέτο ασφάλειας (Ατυχήματος, απώλειας αποσκευών, δαπάνες επαναπατριsmού λόγω ατυχήματος ή ασθένειας, δαπάνες για έξοδα επέκτασης ταξιδιού λόγω ατυχήματος, δαπάνες για έξοδα επίσκεψης συγγενούς στο εξωτερικό, δαπάνες για επείγουσα επιστροφή στην Ελλάδα, απώλεια ταξιδιωτικών εγγράφων και έξτρα καλύψεων, όπως ιατροφαρμακευτικές και νοσοκομειακές δαπάνες, ασφάλεια προκαταβολής κ.ά.). Ζητήστε πληροφορίες από το τμήμα κρατήσεων για την ακριβή περιγραφή των καλύψεων, το ύψος για την κάθε μια κάλυψη και τους όρους των καλύψεων για αποφυγή παρεξηγήσεων:
920 €

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΠΡΙΝ ΤΑΞΙΔΕΨΕΤΕ:

- Το διαβατήριό σας θα πρέπει να έχει τουλάχιστον **6μηνη ισχύ**.
- Βεβαιωθείτε ότι το διαβατήριό σας έχει κενές σελίδες, ισάριθμες με τον αριθμό των χωρών που θα επισκεφθείτε.
- Το γραφείο μας δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιοδήποτε πρόβλημα λόγω μη ανανέωσης του διαβατηρίου σας.
- Οι ταξιδιώτες μη ελληνικής υπηκοότητας ή οι κάτοχοι μη ελληνικών διαβατηρίων οφείλουν να επικοινωνούν κατ' ιδίαν με την πρεσβεία της χώρας στην οποία επιθυμούν να ταξιδέψουν, προκειμένου να πληροφορηθούν τα όποια διαδικαστικά για την έκδοση βίζας, εφόσον αυτή απαιτείται. Το VersusTravel δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν πρόβλημα που ενδεχομένως παρουσιαστεί σε κάποιο αεροδρόμιο.
- Σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και στην Τουρκία, μπορείτε να ταξιδέψετε με αστυνομική ταυτότητα νέου τύπου. Διευκρινίζουμε ότι αυτό γίνεται μόνο με πολιτική ταυτότητα και όχι με υπηρεσιακή. Ενημερωθείτε σχετικά από το τμήμα πωλήσεων.
- Συμμετοχή στην εκδρομή σημαίνει ότι έχετε διαβάσει το παρόν πρόγραμμα, το έχετε κατανοήσει και συμφωνείτε με τα αναγραφόμενα, και ότι αναντίρρητα **αποδέχεστε τους όρους συμμετοχής** που αναγράφονται στα έντυπά μας και στο σάιτ μας στο 'Ιντερνετ. Αν θέλετε να διαβάσετε τους όρους συμμετοχής, παρακαλούμε ζητήστε να σας αποσταλούν.

Πώς γίνεται η κράτησή σας

Η κράτησή σας πραγματοποιείται είτε ηλεκτρονικά στο www.versustravel.eu, είτε στα γραφεία μας τηλεφωνικά ή με φυσική παρουσία, με τα πλήρη στοιχεία σας (διεύθυνση με ταχυδρομικό κώδικα, τηλέφωνα, e-mail κ.λπ.).

Το e-mail σας είναι για εμάς ιδιαίτερα σημαντικό, γιατί μας δίνεται η δυνατότητα να σας στέλνουμε μικρά ή μεγάλα μυστικά προετοιμασίας που έχουμε εδώ και χρόνια συλλέξει.

Με την κράτησή σας προσκομίστε στο e-mail του ταξιδιωτικού σας σύμβουλου ή με φυσική παρουσία στα γραφεία μας φωτοτυπία του διαβατηρίου σας και τη σύμβαση ταξιδιού υπογεγραμμένη. **Χωρίς αυτά** δεν είναι έγκυρη η κράτησή σας και δεν είναι δυνατή η ασφάλεια της προκαταβολής που περιλαμβάνει το Versus στα προγράμματά του.

Σας παρακαλούμε να μη χρησιμοποιείτε το φαξ για την αποστολή του διαβατηρίου σας, μια και δεν είναι ευκρινή όλα τα πεδία του.

Η οριστικοποίηση της κράτησής σας, καθώς και των εκάστοτε προσφορών μας, γίνεται με κατάθεση της προκαταβολής (πρέπει να έχει προηγηθεί η δήλωση συμμετοχής σας). Η προκαταβολή για το συγκεκριμένο ταξίδι ορίζεται στα 500€.

Σας παρακαλούμε δηλώστε ως αιτιολογία της κατάθεσης το ονοματεπώνυμο ενός από τα άτομα που ταξιδεύει, έτσι ώστε το ποσό να αντιστοιχιστεί στη δική σας κράτηση.

Πληρωμές μπορούν να γίνονται και στα γραφεία μας με μετρητά ή με πιστωτικές κάρτες. Στην περίπτωση χρήσης πιστωτικής κάρτας, για την προκαταβολή η χρέωση αυτής γίνεται εφάπαξ.

12-18 ΑΤΟΚΕΣ ΔΟΣΕΙΣ

Το υπόλοιπο μπορεί να αποπληρωθεί και με 12-18 ΑΤΟΚΕΣ ΔΟΣΕΙΣ, με χρήση πιστωτικής κάρτας (Πρόγραμμα έως 18 άτοκες δόσεις για ταξίδια κόστους άνω των 2.500€, συμπεριλαμβανομένων των φόρων. Για ποσά μικρότερα των 2.500€ γίνονται μέχρι και 12 άτοκες δόσεις). Ενημερωθείτε έγκαιρα από τον ταξιδιωτικό σας σύμβουλο για τις πιστωτικές κάρτες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα άτοκων δόσεων και ελέγχετε με την τράπεζά σας το ημερήσιο πιστωτικό όριο συναλλαγών της κάρτας σας.

Πληρωμές με πιστωτική κάρτα μπορούν να γίνουν και ηλεκτρονικά, συμπληρώνοντας μια ειδική αίτηση που μπορούμε να σας αποστείλουμε.

Αριθμοί λογαριασμών καταθέσεων

ALPHABANK:

126 00 23 20 0026 60

iban: GR82 0140 1260 1260 0232 0002 660

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ:

702 48 48 96 95

iban: GR08 0110 7020 0000 702 4848 9695

EUROBANK:

0026 0059 49 0200 45 55 61

iban: GR120 2600 59 0000 4902 0045 5561

ΠΕΙΡΑΙΩΣ:

5102 - 071578 – 793

iban: GR65 0172 1020 0051 0207 1578 793

Όλα εμφανίζουν την επωνυμία

VersusTravel

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΑΣ, πριν από την

κατάθεση της προκαταβολής σας, με σκοπό να καταχωρηθεί η κράτησή σας και στη συνέχεια το ποσό της κατάθεσής σας στο φάκελό σας. Παρακαλούμε μην παραλείψετε να μας ενημερώσετε.

Για την αποφυγή κάθε τάλαιπωρίας σας, παρακαλούμε ελέγχετε το ημερήσιο πιστωτικό όριο συναλλαγών των πιστωτικών και χρεωστικών καρτών σας, πριν προβείτε στην όποια συναλλαγή με το VersusTravel.

Versus Gifts & Accessories

Για τα 20 χρόνια λειτουργίας του, το Versus Travel προσφέρει δωρεάν στους ταξιδιώτες του:

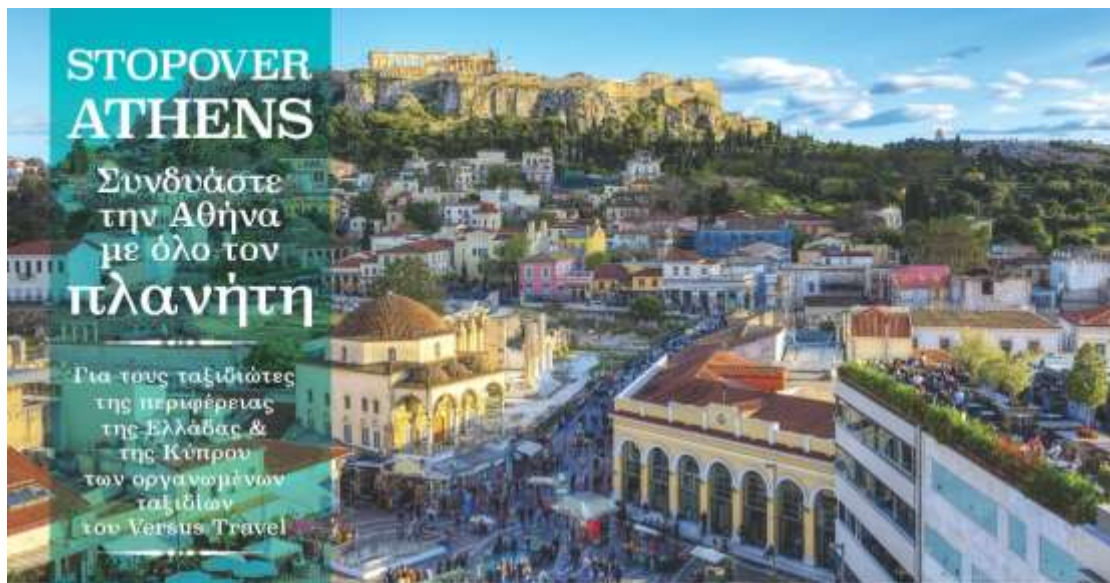
1. Νέα μοντέρνα tags πολυτελείας, που δεν θα τα αποχωρίζεστε από τα ταξίδια σας
2. Travel kit με Sudoku, σταυρόλεξα, παιχνίδια γνώσεων, λογικής και παρατηρητικότητας, για να περνάει εύκολα η ώρα σας στο αεροπλάνο
3. Στυλό

ΔΩΡΕΑΝ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΟΔΗΓΟΙ VERSUS

Το VersusTravel, προσπαθώντας να καλύψει το κενό της ελληνικής αγοράς σε ταξιδιωτικούς οδηγούς στην ελληνική γλώσσα για τις χώρες που επισκέπτεται, εγκαινιάζει την έκδοση μιας σειράς ποιοτικών ταξιδιωτικών βιβλίων - οδηγών (προϊόν της μεγάλης μας ταξιδιωτικής εμπειρίας), που προσφέρονται δωρεάν στους ταξιδιώτες της κάθε εκδρομής.

VERSUS North

VERSUS TRAVEL Cyprus

2 διανυκτερεύσεις, μία στο πηγαίει και μία στο έλα στο ξενοδοχείο **TITANIA** ή παρόμοιο, με πρωινό & 4 μεταφορές από/προς το αεροδρόμιο.

ΤΥΠΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ	01.11.2020-29.02.2021	01.03.2021-31.03.2021	01.04-30.04.2021 01.07-31.08.2021	01.05-30.06.2021 01.09-31.10.2021
ΔΙΚΛΙΝΟ	198€	205€	190€	215€
ΤΡΙΚΛΙΝΟ	178€	190€	147€	164€
ΜΟΝΟΚΛΙΝΟ	326€	370€	350€	390€

2 διανυκτερεύσεις, μία στο πηγαίει και μία στο έλα, στο ξενοδοχείο **HOLIDAY INN**, πλησίον του αεροδρομίου. Το ξενοδοχείο διαθέτει δωρεάν Shuttle Bus ανά 1 ώρα από/προς το αεροδρόμιο.

ΤΥΠΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ	01.04.2020-31.10.2020	01.11.2020-31.03.2021
ΔΙΚΛΙΝΟ	130€	130€
ΜΟΝΟΚΛΙΝΟ	230€	230€

2 διανυκτερεύσεις, μία στο πηγαίει και μία στα **ATHENAEUM HOTELS (PALACE, GRAND, SMART)** με πρωινό & 4 μεταφορές από/προς το αεροδρόμιο.

ΤΥΠΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ	01.11.2020-31.03.2021	01.04.2021-30.04.2021	01.05.2021-31.10.2021
ΔΙΚΛΙΝΟ	165€	160€	180€
ΤΡΙΚΛΙΝΟ	158€	126€	144€
ΜΟΝΟΚΛΙΝΟ	305€	310€	350€

Σημειώσεις:

1. Η παραπάνω προορισμό ισχύει μόνο εάν ο ταξιδιώτης συμμετέχει σε οργανωμένο ταξίδι και μέχρι εξάντλησης των δωμάτων. Υπάρχει δυνατότητα επιλογής και άλλων ξενοδοχείων. **Μπορείτε εάν θέλετε να προσθέσετε και άλλες διανυκτερεύσεις στην Αθήνα.**
2. Σης τιμές δεν συμπεριλαμβάνεται ο φόρος διαμονής. Η χρέωση για τα 4* θα είναι 3 € το δωμάτιο την ημέρα πληρωτέα απευθείας από τον ταξιδιώτη στο ξενοδοχείο.

Ο διαφορετικός κόσμος του Versus

Οι καινοτομίες που ανέτρεψαν τα ταξιδιωτικά δεδομένα

Το ταξίδι είναι ένας άλλος τρόπος για να βλέπουμε τα πράγματα. Αλλάζουμε μέσα μας όταν ταξιδεύουμε, όταν αλλάζουν οι γεωγραφικές μας συντεταγμένες.

Ενάντια στην απλώς διεκπεραιωτική αντίληψη της ελληνικής αγοράς, το VersusTravel έχει εισαγάγει πρωτοποριακές υπηρεσίες και παροχές, επενδύσεις που επιστρέφουν σε εσάς. Μερικές από αυτές αναδεικνύουν τον διαφορετικό κόσμο του Versus και είναι καινοτόμες και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Πάντα υπό την προστασία μας

- **Ταξιδιωτικοί οδηγοί στα Ελληνικά, από τις εκδόσεις του Versus, δωρεάν για τους ταξιδιώτες μας – κάτι που έλειπε από την ελληνική αγορά.**

Πρόκειται για ταξιδιωτικούς οδηγούς που αφορούν όλους τους εξωτικούς και ευρωπαϊκούς προορισμούς. Εσωκλείουμε σε αυτούς τη γνώση μας στους προορισμούς, το μεράκι μας και την επιθυμία μας να απολαμβάνει ο ταξιδιώτης αυτά που του αξίζουν.

- VersusClub, η πρώτη ταξιδιωτική λέσχη στην Ελλάδα, μια πρωτοποριακή ιδέα του Versus που εδώ και περίπου μία δεκαετία αποτελεί το ταξιδιωτικό στέκι της Αθήνας (Καραγεώργη Σερβίας 4, Σύνταγμα, 7ος όροφος). Δωρεάν συμμετοχή.

Μια μικρή θεατρική σκηνή, με σκηνικά αλλά και πολυδιάστατες εκδηλώσεις γενικού ενδιαφέροντος, που ξεφεύγουν πολύ από το πλαίσιο της στεγνής παρουσίασης ενός προορισμού με εμπορικό σκοπό.

Το VersusClub, με ιδιαίτερες θεματικές βραδιές και επιπλέον γεύσεις και μουσικές, απογειώνει τη διάθεση, ιχνηλατώντας νοερά το ελληνικό και παγκόσμιο ανάγλυφο, με προσκεκλημένους δημοσιογράφους, συγγραφείς, εισηγητές από τον χώρο των τεχνών, των επιστημών και των γραμμάτων, ηθοποιούς, καθηγητές πανεπιστημίου αλλά και αντιπροσώπους πρεσβειών.

Στο VersusClub αποδεικνύονται η αγάπη και η φροντίδα του Versus, μέσα από την «ταξιδιωτική σκηνή της Τετάρτης», όπου γινόμαστε όλοι μια παρέα. **Οι βραδιές είναι δωρεάν για τους ταξιδιώτες και κλείνουν με κρασάκι και κουβεντούλα, με θέα την Ακρόπολη, σε ένα loungebar αεροδρομίου που έχουμε διαμορφώσει** (απαραίτητη δήλωση συμμετοχής). Δείτε τες στο versustravel.eu.

Σας περιμένουμε...

- **Μεγάλες εκδηλώσεις, προσφορά του VersusTravel**

Πραγματοποίηση μεγάλων εκδηλώσεων, μοναδικών για τον τομέα του τουρισμού στην Ελλάδα, που μας έφεραν πιο κοντά και μας χάρισαν στιγμές που ποτέ δεν θα ξεχάσουμε (ίδρυση του VersusClub – εκδήλωση στο LedaMarriott, 15 χρόνια του Versus – εκδήλωση στο περιστύλιο του Ζαπτείου Μεγάρου, ίδρυση του VersusTravel στη Θεσσαλονίκη – εκδήλωση στο ξενοδοχείο «PortoPalace», 20 χρόνια Versus – εκδήλωση-πάρτι στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, εκδήλωση-παράσταση στο «Παλλάς» με τον αξεπέραστο Γιάννη Ζουγανέλη). Για εμάς ο ταξιδιώτης είναι στο κέντρο του ενδιαφέροντος και της αγάπης μας.

- **Επιπλέον ταξιδιωτική ασφάλεια και παροχές υγείας**

Το VersusTravel ασφαλίζει τους ταξιδιώτες του με επιπλέον ταξιδιωτική ασφάλεια ατυχήματος και άλλων καλύψεων κατά τη διάρκεια του ταξιδιού αλλά και της προκαταβολής σας σε περίπτωση που δεν καταφέρετε να πραγματοποιήσετε το ταξίδι σας. Αυτή είναι μια ασφάλεια επιπλέον της ασφάλειας αστικής ευθύνης που όλα τα τουριστικά γραφεία είναι υποχρεωμένα να παρέχουν. Είναι ταξιδιωτική ασφάλεια που την περιλαμβάνουμε στην τελική τιμή χωρίς επιπλέον χρέωση. Ζητήστε μας το έγγραφο που αναφέρει τις περιπτώσεις τις οποίες καλύπτει.

- **Άτοκες δόσεις**

Το ταξιδιωτικό σας όνειρο γίνεται ακόμα πιο προσιτό με τη δυνατότητα αποπληρωμής όλων των ταξιδιών μας με άτοκες δόσεις (έως και 18).

- **Versusgifts και απασχόληση στο αεροπλάνο**

1. Travelkit εκδόσεως Versus, με sudoku, σταυρόλεξα, παιχνίδια γνώσεων, λογικής και παρατηρητικότητας, για να περνάει ευχάριστα η ώρα σας κατά τη διάρκεια της πτήσης σας.
2. Νέα μοντέρνα tags πολυτελείας, που δεν θα τα αποχωρίζεστε από τα ταξίδια σας.
3. Στυλό.

- **Ενημερωτικές συγκεντρώσεις πριν από κάθε εκδρομή – VersusLive**

Στα κεντρικά μας γραφεία στο Σύνταγμα, Φιλελλήνων 7, πραγματοποιούνται οι ενημερωτικές συγκεντρώσεις πριν από την αναχώρηση κάθε εκδρομής. Εκεί οι ταξιδιώτες συναντούν τον αρχηγό τους, ο οποίος τους δίνει «κατευθυντήριες οδηγίες». Επιπλέον, μέσω του συστήματος VersusLive μπορούν και οι ταξιδιώτες της Περιφέρειας και της Κύπρου να παρακολουθούν τις συγκεντρώσεις αυτές μέσα από τον υπολογιστή τους.

- **Πρακτικές οδηγίες και συμβουλές – Μυστικά χρόνων στη διάθεσή σας**

Έπειτα από εμπειρία πολλών χρόνων έχουμε καταφέρει να συγκεντρώσουμε μυστικά και συμβουλές για την καλύτερη προετοιμασία σας, άρα και απόλαυση του ταξιδιού σας, σε ειδικό φυλλάδιο που μπορείτε να λάβετε ηλεκτρονικά. Το VersusTravel δεν αφήνει τίποτα στην τύχη του.

Το ταξίδι με το Versus– Μια διαφορετική αντίληψη

Εξασφαλισμένες αναχωρήσεις

...εσείς θα το ρισκάρετε;

Το VersusTravel έχει εξασφαλίσει και προπληρώσει χιλιάδες θέσεις, πάντα με τις καλύτερες εταιρείες και πτήσεις, με αποτέλεσμα όχι μόνο την καλύτερη τιμή για εσάς, αλλά και εξασφαλισμένες αναχωρήσεις. Οι ταξιδιώτες λένε πως «αν μια εκδρομή δεν πραγματοποιηθεί στο VersusTravel, δεν πραγματοποιείται πουθενά». Με τη μεγάλη συμμετοχή, την αγάπη και τη στήριξη των φίλων του το VersusTravel έχει **τα μικρότερα ποσοστά ακύρωσης εκδρομών**. Αν δεν θέλετε να βιώσετε απογοητεύσεις και ακυρώσεις της τελευταίας στιγμής, που θέτουν σε κίνδυνο τις διακοπές σας, επιλέξτε ένα από τα ταξίδια μας και απλώς ετοιμάστε βαλίτσες...

«Διαβασμένοι» αρχηγοί

Ο σωστός αρχηγός δίνει προστιθέμενη αξία σε ένα ήδη καλά οργανωμένο ταξίδι. Είναι αυτός που μαζί με το εμπειριστατωμένο πρόγραμμα θα σας μυήσει στα μυστικά του προορισμού. Αν δεν θέλετε ο αρχηγός σας να παραμένει αμίλητος σε μια γωνιά ή εσείς να ξέρετε περισσότερα από αυτόν, επιλέξτε ένα ταξίδι του VersusTravel. Όλοι πλέον γνωρίζουν ότι το Versus έχει την πιο εξειδικευμένη ομάδα Ελλήνων αρχηγών. Εσείς γιατί να το ρισκάρετε;

Τα προγράμματά μας – Αποκλειστικές εμπειρίες ζωής – Επιτόπια έρευνα – Διεύρυνση προορισμών

Διαβάστε προσεκτικά την παράγραφο «Η διαφορετικότητα του Versus» που υπάρχει σε κάθε ταξίδι, για να βρείτε μερικά από τα στοιχεία που κάνουν το κάθε πρόγραμμα ξεχωριστό. Ενάντια στο πνεύμα των περικοπών των ημερών, το Versus προσφέρει πλουσιοπάροχα προγράμματα, δίνοντας έμφαση σε ουσιαστικές εμπειρίες που θα συντροφεύουν τη ζωή σας. Δεν αρκούμαστε στο να χαράσσουμε γραμμές στον χάρτη, θέλουμε να τις διερευνούμε προσωπικά. Ταξιδεύουμε συνεχώς, ελέγχουμε μόνοι μας τα ξενοδοχεία και τις υπηρεσίες σε σημεία που δεν τα βάζει ο νους σας και δεν καταφεύγουμε στην εύκολη οδό αναζήτησης πληροφοριών αποκλειστικά και μόνο από το Ίντερνετ. Εντάσσουμε έτσι ό,τι πιο καινούργιο και ενδιαφέρον έχει ένας τόπος, διαμορφώνοντας μία από τις πιο εξειδικευμένες συλλογές ταξιδιών στον ευρωπαϊκό χώρο, μεγαλύτερη ακόμα και από διοργανωτές ταξιδιών μεγάλων

πληθυσμιακά ευρωπαϊκών χωρών. Από τα λουλουδένια χαλιά του Καθολικού Πάσχα στη Γουατεμάλα μέχρι μια διανυκτέρευση κάτω από τα αστέρια στην Ιορδανία προσφέρουμε διαρκώς εμπειρίες ζωής που θα βρείτε μόνο στο Versus!

Ολοκληρωμένο κόστος, πληρωτέο εδώ

Όχι κρυμμένα κόστη, όχι υποχρεωτικές πληρωμές εκτός Ελλάδας ή Κύπρου (εκτός ελαχίστων αναγκαστικών εξαιρέσεων), όχι προαιρετικές εκδρομές και κενές ημέρες (εκτός από τις αναγκαστικές ελεύθερες ημέρες κατά την επίσκεψη πόλεων). Στην τελική τιμή περιλαμβάνονται φόροι, φιλοδωρήματα, και χρεώσεις αποσκευών (όπου υπάρχουν), φόροι ξενοδοχείων και πόλεων. Τίποτε από αυτά δεν πληρώνεται τοπικά. Χαλαρώστε και απολαύστε το ταξίδι σας.

Οι πιο ανταγωνιστικές τιμές

Πολεμάμε με πάθος για την πιο ανταγωνιστική τιμή. Αυτό το οφείλουμε στους ταξιδιώτες μας, λόγω της τεράστιας συμμετοχής τους στα ταξίδια μας, που γίνεται και η διαπραγματευτική μας δύναμη για τις αεροπορικές εταιρείες και τους τοπικούς προμηθευτές. Θα διαπιστώσετε ότι πολλές φορές οι τιμές μας για τα ίδια ταξίδια μειώνονται (πάντα με τις ποιοτικότερες υπηρεσίες). Εμείς δεν «κουτσουρεύουμε» τα προγράμματά μας προκειμένου να έχουμε καλύτερες τιμές, όπως προστάζει η «νέα μόδα». Επιλέξαμε τον άλλο δρόμο: **πλουσιότερα προγράμματα και καλύτερες τιμές**. Έτσι έχουμε συνηθίσει και έτσι πράττουμε.

ExploringTheWorldSecretTreasures

Οι ταξιδιώτες γνωρίζουν ότι στο VersusTravel θα βρουν πρωτοποριακά, σπάνια ταξίδια στους κρυμμένους θησαυρούς του πλανήτη μας, σε προορισμούς που πρώτη φορά πραγματοποιούνται, στα τελευταία σύνορα του κόσμου μας, σε πανάρχαιους πολιτισμούς, σε απομονωμένες φυλές, στα φυσικά θαύματα του πλανήτη μας αλλά και σε μυστήρια για τα οποία αξίζει να ταξιδέψουμε. Το VersusTravel έκανε προσιτό το εξωτικό ταξίδι στον Έλληνα ταξιδιώτη, αλλά παράλληλα καθιέρωσε το πολιτιστικό εξειδικευμένο ταξίδι στην Ελλάδα και στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Χαλαρώστε & απολαύστε το ταξίδι σας

Είστε στα χέρια του μεγαλύτερου ταξιδιωτικού οργανισμού, που δεν αφήνει τίποτα στην τύχη του...

20 χρόνια εμπειρίας, χιλιάδες ευχαριστημένοι ταξιδιώτες

Πάθος για ποιότητα υπηρεσιών και σωστά οργανωμένα ταξίδια που δημιουργούν χιλιάδες ευχαριστημένους ταξιδιώτες. Δείτε τις εντυπώσεις των ταξιδιωτών στο σάιτ μας.

Η μεγαλύτερη ταξιδιωτική παρέα, η ασφάλεια και το ανθρώπινο πρόσωπο του VersusTravel

Οι ταξιδιώτες έχουν την ασφάλεια και τη φροντίδα του Versus, που θα μεριμνήσει για ό,τι απρόβλεπτο και αν συμβεί – κάτι που το έχει αποδείξει αμέτρητες φορές. Πάνω από όλα, όμως, οι ταξιδιώτες νιώθουν σε κάθε επαφή μαζί μας το ανθρώπινο πρόσωπο του Versus. Τίποτα εδώ δεν είναι στημένο, ούτε εμπορευματοποιημένο. Τα πάντα πηγάζουν από γνήσιο μεράκι και αληθινή κατάθεση ψυχής. Οι ταξιδιωτικοί μας σύμβουλοι, οι πιο έμπειροι και εξειδικευμένοι της ελληνικής αγοράς, είναι δίπλα σας, με έμπειρες προτάσεις σε κάθε απορία και ανάγκη σας.

Πρώτοι με διαφορά –Υπηρεσίες με διεθνείς αναγνωρίσεις

Το VersusTravelείναι με χειροπιαστά νούμερα ο πρώτος και με μεγάλη διαφορά touroperator της ελληνικής αγοράς.Αυτό πιστοποιούν οιβραβεύσεις και οι διακρίσεις μας από την QatarAirways, την Iberia, τη Haffa, αλλά και από πρωτιές σε πολλές αεροπορικές εταιρείες, όπως στη Luffhansa, στη SwissAirways, στην AirFrance, στην KLM, στην BritishAirways, στην TurkishAirlines, καθώς και από πολλούς τουριστικούς οργανισμούς διαφόρων χωρών, όπως του Περού, της Κίνας, της Ινδίας, του Βιετνάμ κ.ά.

Ενημερωμένο σάιτ στο Ίντερνετ – Κρατήσεις online

Αναπτύξαμε πρωτοποριακό, πλούσιο, ενημερωτικό σάιτ και σύστημα online κρατήσεων στο Ίντερνετ για κρατήσεις με επιπλέον έκπτωση 24 ώρες το 24ωρο.

➤ Εξειδικευμένα τμήματα

Το **VersusTravel** διαθέτει εξειδικευμένα τμήματα

- για **οργανωμένα και ατομικά ταξίδια σε όλο τον κόσμο** (Ευρώπη, Ασία, Αφρική, Βόρεια και Νότια Αμερική, Αυστραλία - Ωκεανία, πολικές περιοχές),
- για **ταξίδια στη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή**: τοιδιαίτερο τμήμα MediterraneoPlus,
- για **ταξίδια στην Ελλάδα με τις καινοτόμες δημοφιλείς διαδρομές του Versus στη χώρα μας**,
- για **κρουαζιέρες** με τα πιο έμπειρα στελέχη της αγοράς,
- για **γαμήλια ταξίδια**: το τμήμα VersusRomantic,
- για **εξερευνητικά ταξίδια και ειδικές αποστολές**: το τμήμα ExploringtheWorld,
- για **επαγγελματικά, εταιρικά ταξίδια κινήτρων, ταξίδια συλλόγων**: το τμήμα VersusBusiness,
- για **«πολυτελή» ταξίδια**: το τμήμα VersusExclusive,
- για **θεματικά ταξίδια πολιτισμού, γεύσης αλλά και περιπέτειας**.

Από το πιο κοντινό και οικείο αιγαιοπελαγίτικο νησί έως την κρουαζιέρα στην Ανταρκτική η εταιρεία μας καλύπτει με επιτυχία όλο το φάσμα των τουριστικών υπηρεσιών.

VERSUS TRAVEL

Καλώς ήρθατε στον πλανήτη μας

«Η ζωή είναι στιγμές...

Για τις πιο ταξιδιάρικες από αυτές επιλέγετε το VersusTravel.

Σας ευχαριστούμε! Εμείς θα συνεχίζουμε να ανοίγουμε δρόμους για εσάς, όπως σας αξίζει!»

Ευάγγελος Π. Κασιμίχας

Μαζί γνωρίζουμε τη γη, μαζί σχεδιάζουμε το ταξίδι!